

# POLSKA

185  
BIURO CODZIENNE

LIPIEC

1

WTOREK

N. Krwi P. Jez. s1  
Wschód s1 b1 c1 3 n. 19  
Zachód . . . 20 0

Rok II Nr. 177

## Wielka mowa Stalina

KONGRES PARTJI KOMUNISTYCZNEJ

Moskwa, dnia 30 czerwca. Na kongresie partji komunistycznej Stalin wygłosił sprawozdanie, w którym poddając analizę obecną sytuację międzynarodową, zaznaczył, że ostatni okres jest okresem zwrotnym nietylko dla związku sowieckiego, lecz także dla krajów kapitalistycznych. Zwrot ten oznacza dla Z. S. R. R. nowy rozwój gospodarczy, zaś dla krajów kapitalistycznych upadek gospodarczy.

Stosunki między państwami imperialistycznymi a krajami kolonialnymi stają się również bardziej napięte. Stalin stwierdza istnienie dwóch tendencji: pierwsza - tendencja państw kapitalistycznych zmierza do rozwiązania sporów kapitalistycznych kosztem Z. S. R. R. Tendencję tę reprezentuje wybitnie Francja. Tej tendencji przeciwstawia się inna, zmierzająca do utrzymania stosunków pokojowych z Z. S. R. R.

Utrzymują, że kwestja długów jest punktem wyjścia dla poprawy stosunków gospodarczych z państwami kapitalistycznymi. Jeżeli - mówi Stalin - udzielimy nam kredytów, gotowi jesteśmy

zapłacić nieznaczną część długów przedwojennych. Bez tego warunku nie możemy i nie powinniśmy długów tych spłacać.

Rozprawianie na temat propagandy bolszewickiej nie jest argumentem przeciwko wznowieniu normalnych stosunków, lecz pretekstem dla propagandy na rzecz interwencji.

Kończąc mowa oświadczył: „Polityka nasza jest polityką pokoju i wzmocnieniem stosunków handlowych ze wszystkimi krajami. Rezultatem tej polityki jest przystąpienie Z. S. R. R. do paktu Kelloga podpisanie tegoż paktu z Polską, Rumunią i Litwą, wreszcie podpisanie traktatu przyjaźni i neutralności z Turcją.

Będziemy kontynuować tę politykę pokojową ze wszystkich naszych sił także w przyszłości. Pol. Aj. Tel.

## Sobór prawosławny

Narada przedsoborowa

Wczoraj nastąpiło w Warszawie otwarcie obrad narady przedsoborowej, która ma się zająć sprawą zwołania pierwszego Soboru Cerkwi Prawosławnej w Polsce.

Inaugurację narad poprzedziło uroczyste nabożeństwo w Cerkwi Prawosławnej na Pradze, odprawione przez ks. metropolitę Dyonizego. Po nabożeństwie przedstawiciele Rządu z p. ministrem W. R. i O. P. Czerwiński na czele, oraz uczestnicy Zebrania, reprezentujący duchowieństwo i ludność prawosławną, przeszli do sali posiedzeń Synodu gdzie ks. metropolita Dyonizy otworzył narady.

Na zebraniu p. minister W. R. i O. P. Czerwiński wygłosił powitalne przemówienie, poczem zabrał głos ks. metropolita Dyonizy.

Dalszy ciąg obrad odbędzie się dziś.

## ZGON JULJANA EJSMONDA

WIELKA STRATA DLA LITERATURY POLSKIEJ

W niedzielę, dnia 29 czerwca, około godz. 4-ej popoł. zmarł w Zakopanem nieodzyskawszy przytomności pomimo troskliwej opieki lekarskiej. Julian Ejsmond, znany literat i poeta.

Eksportacja zwłok na dworzec kolejowy, a stąd do Warszawy, gdzie nastąpi pogrzeb, odbędzie się w poniedziałek o godz. 15-ej

## DEMONSTRACJE KOMUNISTÓW

PRZECIWKO POLSCE.

Bytom, 30 czerwca (tel.). — Onegdaj rządili tu komuniści na rynku zebranie protestacyjne, z powodu wyroku śmierci na trzech komunistów, wydanego we Lwowie. Po zebraniu grupa ich udała się pod polski konsul, gdzie próbowali wybić czyby. Gdy jeden z nich zaczął wykrzykiwać, ujęła go policja, rozprasając resztę. Po przesłuchaniu aresztowany opryszek został wypuszczony.

Budapeszt, 30 czerwca (tel.). — Z powodu skazania na śmierć trzech komunistów we Lwowie usiłovali tutejsi komuniści urządzić demonstrację pod polskim konsulem. Zebrana grupa kilkadziesiąt wyrostków, począł rzucać kamieniami, nie wyrządzając żadnej szkody. Policja rozprószyła agentów Moskwy, z których trzech aresztowano.

Berlin, 30 czerwca (tel.). — Niektóre pisma omawiając napa-

dy komunistów na polskie konsulaty w Berlinie, Pradze, Hamburgu, Bytomiu i Budapeszcie zaznaczają, że akty te są widocznie wynikiem zorganizowanej akcji komunistycznej w poszczególnych państwach.

## Zjazd komunistyczny

Niebezpieczeństwo opozycji prawicowej.

Moskwa, 30 czerwca. Każde prawie z przemówień delegatów obradujących w Moskwie na zjeździe partyjnym zaczynało się od stwierdzenia, że partja komunistyczna reprezentowana jest na zjeździe jednolicie, bez jakiegokolwiek opozycji. Jednocześnie jednakże większą część tych przemówień delegaci poświęcali właśnie sprawie niebezpiecznej działalności opozycji partyjnej, w szczególności frondy prawicowej.

Delegaci prowincjonalni przytaczali przykłady szerokiej akcji, jaką nie bez rezultatów prowadzi ma prawa opozycja.

Stąd też nacisk na lewicę prawego odchylenia, aby wyrzekli się swych poglądów i aby „spalili wszystkie mochy za sobą” i stanęli wraz z partją do walki z prawą opozycją, której dotychczas sami przewodzili. W odpowiedzi na te wezwania wystąpił wczoraj Uglanow.

Treści tego przemówienia stenogram jęzodowy nie podaje, na tomiasz w sprawozdaniu z obrad zjazdu zaznaczono, że „mowa Uglanowa często przerywana była okrzykami delegatów”. — Pol. Aj. Tel.

## O POLEPSZENIE DOLI EMIGRANTÓW POLSKICH

KU NAPRAWIE STOSUNKÓW WYCHODZCÓW POLSKICH. — INNE SPRAWY

Paryz, 30 czerwca. Miało miejsce wczoraj pod przewodnictwem deputowanego Charles Lambert b. ministra oraz przy udziale dr. Edwarda Krakowskiego, sekretarza generalnego grupy parlamentarnej francusko - polskiej, posiedzenie podkomisji wyższej grupy. Pierwszą kwestją, która weszła na porządek dzienny, była sprawa przybywania do Francji emigrantów polskich, (m. in. obecny stan obozu w Toul).

Przewodniczący zwrócił uwagę kolegów swych na te konieczności, aby przybywający z Polski emigranci odnosili, po długiej i męczącej podróży, przyjemne wrażenie, przybywając do Francji. Wypowiadana dotychczas krytyka o stosunkach emigranckich nie jest bezpodstawa, wobec czego przewodniczący wyraża życzenie, aby wprowadzono również ulepszenia w wymienionym obozie. Projektuje on mianowicie wybudowanie obszernej poczekalni i kantyny, uruchomienie specjalnych autobusów, ustalenie pewnej ilości tłumaczy, mówiących po polsku, polepszenie służby zdrowia przez wprowadzenie obowiązkowych kąpiel.

Po wyczerpującej dyskusji, w której wziął udział poseł Jean Molinier i dr. Georges Legros, oraz pp. Antoni Salles i Bertrand Nogaro proponowane przez przewodniczącego zarządzenia zostały przyjęte jednogłośnie. Została wyznaczona delegacja, która po porozumieniu się z ministerstwem Pracy uda się na miejsce, w celu przygotowania w tej doniosłej sprawie szczegółowego raportu.

Poruszona również została sprawa emigracji robotników rolnych z Polski. Podkreślano, że należy robotnikom rolnym z Polski osiadłym we Francji, ułatwić warunki mieszkaniowe, aby mogli sprowadzać rodziny, co wywrze

korzystny wpływ na zaaklimatyzowanie się ich na dłuższy okres czasu we Francji. Następnie wypowiedziano się za tem, że należy skłonić rząd francuski, aby uczestniczył w części kosztów przyjazdu emigrantów polskich.

Przechodząc do sprawy plac, należy ustalić jej stonę minimalną zwłaszcza co się tyczy kopalń żelaza i zakładów metalurgicznych, gdzie stopa płacy nie jest jeszcze określona, tak, jak w kopalniach węgla. Wyrażono żądanie, aby sytuacja robotników polskich była pod wszystkimi względami jednakowa z sytuacją robotników francuskich.

## Po rewolucji w Boliwji

Nowy rząd z wyższych oficerów.

Buenos Aires, dnia 30 czerwca. Donoszą z La Paz, że wojska generała Blanco Galindo pobili oddziały gen. Kundta, poczem wkroczyły do La Paz. Rewolucjoniści zajmują obecnie miasta w Boliwji. Potwierdza się wiadomość o śmierci gen. Kundta. Pol. Aj. Tel.

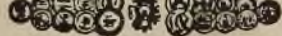
London, 30 czerwca. Jak donosi z Boliwji „Times”, nowy rząd składa się wyłącznie z wyższych oficerów. Proklamacja wydana przez rząd zapowiada szereg reform. W czasie walk zginęło ogółem około 3.000 ludzi. W tej liczbie około 500 studentów i wiele kobiet. Ludność zburzyła drukarnię pisma „El Norte”, które opowiadało się za b. prezydentem Silessem.

Obecnie w La Paz panuje spokój. Przewidywane jest zniesienie w najbliższym czasie stanu oblężenia.

**Budując potęgę morską budujemy potężną Polskę**

**B. Sommerfeld**

Bydgoszcz



Największa Fabryka Pianin w Polsce

**Przebój** w dziedzinie kosmetyki

KREM „HALINA”

Mag. Pharm. **W. PAŹDZERSKIEGO**

usuwa **PIĘGI, wągrzy, pryszczki, plamy i t. p.**

Niezawodność środka została udowodniona na chłopcu, twarz którego z jednej strony zezłoczoną jest piegami i wągrami, z drugiej strony zupełnie gładką i czystą dzięki stosowaniu kremu **HALINA**.

Chłopiec ten demonstrował się na: P.W.K. w Poznaniu, Targach Wschodnich we Lwowie, oraz w Katowicach obecnie widzieć go można na ulicach Warszawy.

Sprzedaj w składach aptecznych, aptekach i perfumerjach.

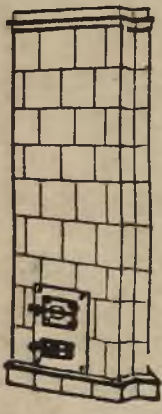
SKŁAD GŁÓWNY:

**Perfumerja Zygmunta Szepniewskiego**  
Warszawa, Żórawia 18, tel. 115-95.

## KAFLE

majolikowe  
berlińskie kwadratowe i ceglę ogniotrwałą polca

**JAN STACHIEWICZ**  
przedsiębiorstwo robót zdunskich  
Warszawa, biuro  
Jowy Świat 27,  
Składy  
Szczygła 2  
tel. 524-40.





# Po kongresie krakowskim

JEDYNA DROGA WYJŚCIA MOGA BYĆ NOWE WYBORY.

Kongres krakowski odbył się. Odbył się pod względem zewnętrznym spokojnie i porządnie: na ten raz przodownica „centrolewu“ Polska Partja Socjalistyczna, techniczna organizatorka zjazdu i manifestacji, nie doprowadziła do żadnych ekstrawagancji o typie zaburzeń ulicznych z listopada 1923 r. Coprawda, pomógł jej w tem minister Składkowski, który nie wysyłał na ulicę policji ani wojska.

Idzie teraz spór o liczebność kongresu. Znana to zabawa: jedni twierdzą, że było 30 tysięcy, inni prostują, że było... 5 tysięcy. Te „prawdy“ widzi się zawsze zupełnie subiektywnie. Ale i to nie posiada znaczenia decydującego: przecież ostatecznie nikt na serio nie zechce twierdzić, że skoro do Krakowa przyjechało mało robotników lub chłopów, to znaczy to, że robotnicy i chłopcy nie podzielają poglądów opozycji. Takie rozumowanie nie grzeszyłoby zbyt ścisłością ani rzetelnością.

Nasz pogląd, pogląd ludzi zupełnie obiektywnych, jest taki, że wprawdzie sanacja jest ciągle siłą bardzo poważną, zwłaszcza że posiada w swoich rękach władzę, ale że także opozycja rośnie, szczególnie przez to, że znajdując wiele uzasadnionych powodów krytyki, płynie z falą naturalnych nastrojów opinii masowej, które zawsze, zwłaszcza w Polsce, szukają obiektu swej niechęci w rządzie. Ponadto opozycja coraz wyraźniej formułuje swoje tezy i coraz ściślej zespala swoje szeregi.

Właśnie kongres niedzielny dlatego jest mimo wszystko — wydarzeniem politycznym dużej wagi, że pro primo wykazał potrzebę konsolidowania się szeregów opozycji, a pro secundo, — że sformułował głośno i konkretnie swoje credo państwowe - polityczne. Prokuratura krakowska skonfiskowała wprawdzie rezolucję kongresową, ale czyż to stłumi jej echa w kraju? Czyż w tej chwili nie wie już cała Polska, że zjazd centrolewu podniósł postulat zmian na czołowym stanowisku w państwie, czyli że usiłuje przenieść konflikt z forum parlamentarno - rządowego w płaszczyznę przesilenia państwowego? Niedawny apel szefa rządu o niewciąganie osoby Prezydenta Rzplitej do gry politycznej, apel w zasadzie tak słuszny i potrzebny, okazał się w panujących stosunkach napięcia psychicznego bezpiecznikiem nieskutecznym. Z dyskusyj politycznych wyrósł określony postulat polityczny: fala, która została odepchnięta od progów pałacu Rady Ministrów, uderza dziś o progi Zamku.

O ileż znów jesteśmy dalsi od unormowania naszych stosunków wewnętrzno - politycznych! Došlo do tego, że na kongresie kra-

kowskim jeden z jego liderów miał odwagę wręcz mówić, że szykowany jest nowy zamach stanu, a w rezolucjach kongresowych zwrócono na tę okoliczność uwagę... zagranicą! Te serca polskie, które naprawdę biją dla Polski, nie mogą się nie wzdręgnąć na te echa. Pomyślmy jeno, jakich słów używałby promienny Skarga, gdyby mógł dziś stanąć przed nami wszystkimi i gorejącym sercem swoim oświetlać mroki tak ułożonych stosunków i mogącej zrodzić się na ich podłożu przyszłości...

Kongres zaostriżył kontury sytuacji państwowo - politycznej. Czy „centrolew“ posiada siły i sposoby, aby program swój realizować — nie naszą jest rzeczą dociekać. Jedno jest pewne: rząd staje wobec trudności spotęgowanych. Rząd mieć będzie przed sobą zwarty i bardzo zdecydowany blok opozycyjny. Co gorsza —

te możliwości, które bodaj teoretycznie skupiały się w rękach Prezydenta Rzplitej, możliwości medjacji i łagodzenia sytuacji, wydają się obecnie poważnie zmniejszone: gdyby dziś wypadło powtórzyć narady grudniowe, cien rezolucji krakowskiej padłby na taką inicjatywę bardzo wyraźnie.

Atmosfera, która wogóle była duszna, obecnie staje się dławiącą. Kongres, który zapowiadał, że zajmie się sprawami gospodarczymi i ustrojowymi, zdecydował się jedynie sformułować program negacji czysto politycznej, nadomiar paląc wszelkie mosty za sobą przez atak na osobę Prezydenta. Sytuacja dojrzewa w ten sposób do granic krańcowego konfliktu.

Nowe wybory mogłyby być kłapą bezpieczeństwa, która pozwoliłaby wyładować się choć pewnej części ciśnienia wewnętrznych.

## XXII MIĘDZYNARODOWY KONGRES

PRZEDSIĘBIORSTW KOMUNIKACYJNYCH W WARSZAWIE

XXII Międzynarodowy Kongres Przedsiębiorstw Komunikacyjnych otwarty został w Sali Rady Miejskiej dnia 30 b. m. o godz. 2.30 rano.

W sali przystrojonej barwami narodowymi 31 państw, biorących udział w Kongresie zabrał się delegaci zagraniczni w liczbie około 350-ciu osób i przedstawiciele polskiego Związku Przedsiębiorstw Komunikacyjnych. Przy stole prezydalnym zajął miejsce pośrodku prezydent międzynarodowego Związku Przedsiębiorstw Komunikacyjnych dyrektor tramwajów w Brukseli in. F. de Lancker, mając z jednej strony pana premiera Sławka, Ministra Komunikacji inż. A. Kühna, Wiceprezydenta miasta Tadeusza Szpotkańskiego i byłego ministra Komunikacji inż. K. Tyszkę zaś z drugiej strony dyrektora M. Budkiewicza prezesa Polskiego Związku Przedsiębiorstw Komunikacyjnych i Dyrektora Miejskich Tramwajów w Warszawie L. Fuchsa.

Na wstępie wygłoszono szereg przemówień powitalnych.

Pierwsze posiedzenie poświęcone sprawom technicznym odbyło się bezpośrednio po otwarciu Kongresu. Na posiedzeniu tem przewodniczył inż. Lancker. Uczestnicy Kongresu wysłuchali dwóch referatów. Tego samego dnia o godz. 15.40 w sali Stowarzyszenia Techników wygłoszono trzy referaty.

O godz. 12 delegacja Międzynarodowego Kongresu Przedsiębiorstw Komunikacyjnych złożyła piękny wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.

Wieczorem o godz. 21 Dyrekcja Tramwajów Miejskich wydała na cześć gości bankiet w saloonach doliny Szwajcarskiej.

Odbywający się w Warszawie Międzynarodowy Kongres Przedsiębiorstw Komunikacyjnych zgromadził w stolicy około 350 delegatów z całego świata, reprezentujących 21 krajów, w tem 15 państw przysłało na Kongres swoich oficjalnych przedstawicieli z ramienia rządu. Są to delegaci Austrii, Belgii, Chin,

Danji, Francji, Węgier, Japonii, Italii, Szwecji, Szwajcarii, Czechosłowacji i Tunisu.

Przyjazd do Warszawy kilkuset wybitnych osobistości zajmujących poważne stanowiska w swoich krajach odbija się głośnym echem na całym świecie.

Uczestnicy Kongresu po zakończeniu obrad, co nastąpi w środę dnia 2 lipca rozjadą się kilkoma grupami po Polsce, aby zapoznać się z najważniejszymi centrami przemysłowymi i miejskimi oraz zwiedzić najpiękniejsze zakątki naszego kraju.

## Ś. p. Maria Wolska

Poetka Lwowa

Ubyła Polsce poetka z bożej łaski o duszy subtelnej, o wyrafinowanej kulturze artystycznej, o sercu miłującym Boga i Naród polski. Stała na uboczu od współczesnych prądów literackich, gdyż dla jej piersi odychających polskością, w atmosferze t. zw. „poezji“ powojennej było za duszno za ciasno, za obco, za dziko. Była poetka Lwowa. umiłowiała ten gród „semper fidelis“ i w nim widziała symbol polskiej Ojczyzny i źródło natchnień patriotycznych.

Pochodziła i żyła w środowisku rodzinie wysoce kulturalnych: Obertyńskich, Pawlikowskich i Wolskich, strzegących pilnie skarbów duchowych przeszłości i pełnych wiary w nasze słoneczne Jutro. Jej twórczość była wyrazem i odzwierciedleniem tego otoczenia.

Urodziła się w r. 1873 we Lwowie. Zaczęła ogłaszać swe utwory w r. 1900 przeważnie pod pseudonimem „D - mol“ i „Za wrat“. Wydała: „Symfonie Jesienne“, „Thème varie“, „Święto słońca“, „Z ogni kupałnych“, „Swanta — baśń o prawdzie“, „Dziewczeta“ i wreszcie w r. b. „Dzbanek malin“.

Niech Bóg da jej duszy spokój, a dobra pamięć o ś. p. Maryli z Młodnickich Wolskiej niech przetrwa przez długie pokolenia, jako pamięć o szlachetnej córce polskiej ziemi i artystce słowa.

# Przegląd prasy

ECHA ZJAZDU W KRAKOWIE.

Rzecz prosta, że w poniedziałek nie wszystkie jeszcze nisza zdołały zabrać głos dla oceny politycznego bilansu zjazdu „centrolewu“. Ale padło kilka głosów bardzo znamienitych — zarówno pro jak i contra. Zacytujemy je dla informacji.

„Gazeta Waszawska“, głos „nieobecnych ciałem na zjeździe, podkreśla przedewszystkiem, że

kongres zjednoczonych stronnictw lewicy i środka stanowiąc będzie ważny moment w rozwoju naszych wewnętrznych stosunków politycznych. Kongres ten jest bowiem ostatecznym zerwanym lewicy z Piłsudskim i jego gwardją. Następnie stwierdza, że lewica mądrzej politycznie:

Usunięcie akcentów demagogii klasowej i ekonomicznej przy silnym podkreśleniu bezwzględności szacunku dla prawa, jak również nie pominięcie sprawy obrony granic — są to wszystko objawy, świadczące o dodatniej ewolucji, jaką przeszedł obóz polskiej lewicy.

Zaraz jednak następuje znamienne zastrzeżenie:

Nie jest to oczywiście wystarczająca legitymacja ani dla naszego współdziałania z tym obozem, ani dla ułatwienia mu dojścia do władzy. Jest to jednak to konieczne minimum, którego kraj miał prawo oczekiwać od obozu politycznego, głoszącego gotowość objęcia spadku po zhan krutowanej dyktaturze. Przywódcy centrum trafnie odczytali, że takim postawieniem sprawy przybliżają nie tylko koniec obecnej dyktatury, ale także zapobiegają powtórzeniu się jej po pewnym czasie.

„Kurjer Warsz.“ wskazuje na ogólne cechy charakterystyczne sytuacji, wytworzonej przez kongres:

Zo stronnictwa centrowe i lewicowe, zerwawszy z obowiązującą niektórymi z nich jeszcze do niedawna przeszłością, przeszły do krańcowej opozycji;

Ze naszem, które ja połączyła, jest walka o praworządność;

Ze, odwołując się do poparcia powszechnego, nie weszły na drogę demagogii socjalnej;

Ze zrywają do solidarności w imię troski nie o interesy klasowe i stanowe, lecz o interesy państwowe.

Poczem snuje dalsze refleksje, że w tezach „centrolewu“ jest treść pozytywna (hasło praworządności) oraz, że

Z chwilą kiedy opozycja centrowo - lewicowa potrafiła znaleźć dla siebie w sytuacji ogólnej elementy programowe wnoszące ją ponad kłopoty i dążności partyjne, nadające jej znamiona troski powszechnej, z tą chwilą próżne się stały jakiegokolwiek spekulacje sanacyjne na wystraszenie opinii publicznej widmem skrajnych apetytów i rewizyjacji socjalnych. A gdy dzisiejszy nastrój, który w Krakowie wykażal cechy państwowe, będzie się dalej pogłębiał, wznacniał i uwydatniał, to fakt o losobnienia sanacji w społeczeństwie nie będzie zaprzeczany nawet przez tych, którzy go jeszcze widzieć nie chcą. A co wtedy? Jak się będzie walczyło z solidarnością społeczeństwa?

Rzućmy z kolei okiem na la-  
my prasy sanacyjnej.

„Kurjer Poranny“ z oburzeniem podkreśla, że pod adresem marsz. Piłsudskiego powiedziano tam

że będzie traktowany jako „obcy najeźdźca“, jeżeli nie uzna woli menarów klubowych jako najwyższego prawa w Ojczyźnie, której zbawieniu, jako najwyższemu prawu, poświęcił całe swoje chlubne i pełne chwały życie.

Następnie zaś wytyka, że

Rezolucja wiecowa dopuściła się także drugiego występstwa. Szczucia przeciwko przedstawicielowi Majestatu Państwa. „Winien ustąpić!“ Te słowa zapożyczone są z okrzyków wznoszonych przez gawiedź „Rozwoju“ przed gmachem Sejmu po wyborze Narutowicza i z artykułów Strońskiego, które dziko podburzały przeciwko Pierwszemu Prezydentowi fanatyzm obłąkania. Pamięć tych dni jest pamięcią sromotnej hańby naszych nowych dziejów. Rezolucja krakowska odświeża tę pamięć w sposób, na który niema dość słów potępienia w języku Polaków.

„Przegląd Wiecz.“ uważa, że

Najistotniejszem znamieniem wczorajszego „kongresu“ była jego — bezprogramowość. Wszystko, co tam mówiono, było negacją, nie miało charakteru pozytywnego programu. Na wszystkie tony, zależnie od danej indywidualności, wykrzykiwano: nie chcemy! — ani jeden ton nie rozległ się: tak zrobimy!

„Gaz. Polska“ przemawia twardo i kategorycznie:

odpowiedzialni moralnie i politycznie za przebieg dnia wczorajszego liderzy polityczni opozycji zrobili krok, którego prawdopodobnie do końca życia żałować nie przestaną. To bowiem, co uczynili wczoraj, jest przekroczeniem granicy między opozycją, a anarchią. Jej to czarny sztandar zatopotał wczoraj nad salami i placami Krakowa. I tu jest granica, której nam przekroczyć nie wolno. Poczem kończy surowo:

Dzień wczorajszy był uderzeniem nie w rząd, lecz w państwo. Dziś powiedzieć mu simy tylko jedno: Jeśli panowie Barlicki i Żulawscy, Dąbscy i Rógi zmuszą nas do walki — będą ją mieli. I napewno nie my będziemy tego żałować.

## Notatnik

Na dziś przypadają terminy płatności następujące:

Terminy płatności kuponów pożyczek państwowych.

5 proc. państwowa pożyczka konwersyjna; kupony w odcinkach po: zł. 0.25, 1.25, 2.50, 12.50, 25.—, 50.—.

5 proc. konwers. pożyczka kolejowa; kupony w odcinkach po: zł. 0.75, 3.—, 30.—.

8 proc. pożyczka dolarowa (Dillonowska); kupony w odcinkach po: dol. 4 równa się zł. 35.52, dol. 20 równa się zł. 177.60, dol. 40 równa się zł. 355.20.

Terminy amortyzacyjnych losowań i płatności pożyczek państwowych.

5 proc. państw. pożyczka konwersyjna; 5 proc. konwers. pożyczka kolejowa.

Losowanie premij.  
5 proc. pożyczka dolarowa ser. II. 1 premja dol. 8.000, 1 premja dol. 3.000, 5 premij po dol. 1.000 10 premij po dol. 500, 40 premij po dol. 100.



## Akcja odniemczania

Zmuszanie Niemców do emigracji

Królewiec, 30 czerwca (tel.).— „Koenigsb. Allg. Ztg.“ rozwodzi się szeroko nad polską polityką odniemczającą w korytarzu pomorskim.

Pismo ubolewa, że im Niemcy tam zamieszkałi bardziej się konsolidują, tem Polacy silniej organizują się przeciwko nim. Gdy przy ostatnich wyborach do Sejmu Niemcy okazali swą siłę, Polacy wprowadzili w życie systematyczny program odniemczający, którego celem jest wywołanie jaknajwiększej emigracji Niemców do Rzeszy. Środkami, prowadzącymi do tego, ma być zdaniem tego dziennika, założenie Rady gospodarczej dla Pomorza, przenoszenie urzędników do innych dzielnic, usuwanie z urzędów języka niemieckiego, pomijanie niemieckich przedsiębiorstw przy dawaniu zamówień rządowych, odbieranie koncesyj szynkarskich, nakoniec większe opodatkowywanie Niemców niż Polaków.

Mimo to wychodźstwo Niemców jest nieznaczne i dziennik ma nadzieję, że ludność niemiecka po chwilowym wyczerpaniu przejdzie do wzmożonej aktywności.

### Zament w cerkwi

Złożenie z urzędu metr. Eulogjusza.

Paryż, 30 czerwca (tel.).— Metropolita Eulogjusz, zwierzchnik cerkwi prawosławnej we Francji, został złożony z piastowanego urzędu przez moskiewskiego metropolitę Sergiusza, któremu podlega. Powodem zawieszenia było uczestnictwo Eulogjusza w nabożeństwach za przesładowanych w Rosji przez bolszewików chrześcijan. Metr. Eulogjusz ma oddać swój urząd i kierownictwo biskupowi Włodzimierzowi z Nicei.

Zarządzenie to wywołało wśród prawosławnych zamieszkujących Francję wielkie wzburzenie. Duchowieństwo postanowiło odbyć specjalną konferencję w celu naradzenia się, jakie ma zająć stanowisko w tej sprawie.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa rozłam z cerkwią w Rosji jest nieunikniony.

## Iskierki

Krytyka układu morskiego.

Waszyngton. — Trzej członkowie komisji spraw zagranicznych senatu senatorowie Johnson, Moses i Robinson opublikowali sprawozdanie atakujące pakt morski. Pakt ten został poddany bardzo surowej krytyce, przyczem sprawozdanie kończy się charakterystyczną uwagą, że pakt zmierza ku temu, aby Stany Zjednoczone straciły miljardy dolarów w tym celu, aby osiągnąć słabsze i gorsze stanowisko wśród mocarstw morskich.

Wykolejenie się pociągu.

Wiedeń. — Na stacji kolejowej Sommering pod Wiedniem wykoleił się wczoraj wieczorem wagon przepełniony wycieczkowiczami. 9 osób rannych, pomiędzy nimi 3 ciężko.

Awantury socjalistyczne.

Wiedeń. — Po wczorajszym uroczystościach w związku ze świętem Bożego Ciała na jednym z przedmieść Wiednia wywiązała się bójka między Heimwehram a socjalistami. Po obu stronach jest wielu rannych. Policja przywróciła pokój, używając kasetów.

By pobić rekord.

Chicago. — Lotnicy bracia Hunter, pragnąc pobić rekord długości lotu, zamierzają utrzymać się w powietrzu 500 godzin. Dziś rano lotnicy mieli już za sobą 42 godziny lotu. Palowi dostarczane jest do samolotu drogą powietrzną.

# 484.693

LIGA OBRONY POWIETRZNEJ I PRZECIWGAZOWEJ.

Taka liczbę członków posiada Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej 1 stycznia 1930. Od tego czasu płynęło 6 miesięcy, w ciągu których przybyło kilkadziesiąt tysięcy nowych członków. W tej więc chwili LOPP ma przeszło 500 000 członków. Jest to najliczniejsza instytucja społeczna w Polsce. Przytem trzeba podkreślić, że idea obrony ludności cywilnej przed działaniem gazów trujących powstała w Polsce przed 9 laty, kiedy w żadnym państwie na świecie nie było instytucji, która by tą sprawą zajmowała się. Potem za naszym przykładem powstały podobne instytucje w innych państwach i w niektórych z nich tak się rozwinęły, że nas przewyższyły, jak np. w Rosji, w której Assoawiochim ma członków przeszło 5 000 000, co stanowi 3,7 proc. ogółu ludności, gdy u nas ten odsetek wynosi zaledwie 1,6 proc.

Czerwony Krzyż, zdając sobie sprawę z olbrzymich zadań, które spadną na niego w czasie przyszłej wojny, powołał do życia „Międzynarodową Komisję Obrony Przeciwgazowej”, która zwołała już 2 zjazdy: w 1928 r. w Brukseli i 1929 r. w Rzymie.

Badając rozwój LOPP, możemy stwierdzić z przyjemnością, że ta instytucja stopniowo się rozwija, liczba członków powiększa się z każdym rokiem. 1 stycznia 1929 było członków 349 tys. 432, 1 zaś stycznia 1930 r. — 484 693 czyli przybyło 135 531 nowych członków t. j. przyrost członków wynosi przeszło 38 procent.

Trzeba mieć nadzieję, że w roku bieżącym pomimo ciężkich warunków materialnych i niewyraźnych politycznych przyrost członków będzie niemiejszy. Społeczeństwo bowiem polskie jest dość ofiarne, o ile widzi w instytucji plan pracy i dobre wyniki tej pracy.

Otóż w LOPP program pracy jest i dobre wyniki również są widoczne. Liga ma w dorobku dwa instytuty: Aerodynamiczny i Chemiczny, dwie szkoły mechaników lotniczych: w Bydgoszczy i we Lwowie oraz dwie szkoły w budowie: szkołę pilotów w Radomiu i szkołę obrony przeciwgazowej w Warszawie. Wreszcie Liga zbudowała kilkanaście lotnisk.

Oto są najważniejsze owoce pracy LOPP. Co się tyczy organizacji, to Liga posiada 21 komitetów okręgowych: 16 wojewódzkich, 2 miejskie — warszawski i poznański, 2 kolejowe — warszawski i krakowski oraz komitet Zagłębia Dąbrowskiego.

Na czele wszystkich komitetów kroczy warszawski stołeczny, mający 61 528 członków, co stanowi przeszło 6 proc. ludności Warszawy. Poznański miejski niewiele ustępuje, bo daje również prawie 6 proc. Komitety wojewódzkie przedstawiają się w sposób następujący: najwyższy odsetek daje śląski — 3 proc., nieco mniej daje poznański — 2,5 proc., a inne komitety dają: lwowski 1,8 proc., wileński 1,8 proc., pomorski 1,7 proc., tarnopolski 1,5 proc., białostocki 1,4 proc., woliński 1,2 proc., łódzki 1 proc., kielecki zaś, krakowski, nowogródzki i warszawski dają zaledwie 0,8 proc., wreszcie na ostatnim miejscu stoi komitet poleski, który daje tylko 0,7 proc.

Zestawiając odsetki członków widzimy, że Warszawa — miasto

zajmuje pierwsze miejsce, natomiast Warszawa — województwo zajmuje przedostatnie miejsce.

Doświadczenie pokazuje, że liczba członków zależy od ruchliwości i sprężystości zarządu komitetu wojewódzkiego. Pod tym względem przodują komitety śląski i poznański. Z kresowych komitetów wyróżnia się tarnopolski, bo iakkolwiek procentowo ustępuje niektórym innym, to jednak pomimo ciężkich warunków pracy na terenie gdzie ludność jest mieszana, zdobył tak dużą liczbę członków (przeszło 22 000).

Kończąc to krótkie sprawozdanie należy wypowiedzieć pewne zastrzeżenie co do periodycznych wydawnictw LOPP. Zarząd Główny wydaje: „Lot Polski”, a Komitet Stołeczny: „Młody Lotnik”. Oba miesięczniki są oficjalnymi organami LOPP. Pisma są redagowane dobrze, uwzględniają obie dziedziny lotniczą i gazową.

Oprócz tych dwóch pism są pisma miejscowe: Lublin wydał „Ster”, Poznań — „Wiadomości LOPP” i Białystok — „Wiadomości Lotnicze”. Pisma te mają charakter wybitnie miejscowy, a niektóre z nich, nie posia-

dając dostatecznych sił fachowych i środków materialnych, nie mogą dorównać „Lotowi Polskiemu”. W niektórych z nich bywają drukowane ciekawe i pożyteczne wiadomości, któreby się przydały w innych dzielnicach Polski, ale ponieważ tam nie docierają, przeto pozostają niewyżytkane.

Byłoby o wiele pożyteczniej, gdyby te miejscowe pisma zwiastać, natomiast „Lot Polski” wydawać jako dwutygodnik lub na wet tygodnik. Pożytek byłby na stępujący: oszczędność, bo zamiast czterech pism wychodziłoby jedno, ujednostajnienie, bo wiadomości, które teraz są rozproszone w czterech pismach, byłyby skupione w jednym. Tygodnik lub nawet dwutygodnik miałby więcej miejsca niż miesięcznik, a więc byłyby uwzględnione potrzeby miejscowych komitetów w większym zakresie niż obecnie.

Zgadza się, że na tem ucierpiałby patriotyzm miejscowy, ale ogólna sprawa wygrałaby.

Dobrze byłoby, żeby w tej sprawie wypowiedziały się czyniki zainteresowane.

A. Matysko.

## NIC NIE ZAPOMNIELI

POS. ANTERIOU O PROPAGANDZIE NIEMIECKIEJ

Paryż, 30 czerwca. — W dzienniku „L'Ére Nouvelle” ukazał się artykuł posła Ludwika Anteriou, byłego ministra o incydentach granicznych polsko-niemieckich i kwestji korytarza gdańskiego, którą prasa i opinia publiczna francuska zajęły się w ostatnich czasach z powodu niedawnych incydentów. Te ostatnie, — oświadcza autor, — nie przedstawiają w gruncie rzeczy nic poważnego. Co się zaś tyczy sprawy korytarza, czyli właściwie kwestji oddzielenia Prus Wschodnich od Rzeszy Niemieckiej, jest to kwestja już stara. Dziwnem jednak zawsze się nam wydaje, — zaznacza poseł Anteriu, — że pojawia się ona przy najmniejszej okazji, gdyż dla nas sprawa ta została ostatecznie rozstrzygnięta 11 lat temu i nikomu nie zależy na tem, by ją wprowadzać ponownie na porządek dzienny. Jeżeli dopuścimy, że działać się będzie inaczej, będziemy, nie zdając sobie sprawy z tego, pracowali w istocie przeciwko tak cennej rzeczy, jaką jest pokój i groll ostatecznie na ręce propagandzie nacjonalistów niemieckich, którzy niczego się nie nauczyli i niczego nie zapomnieli między rokiem 1914 a 1918. Istotnie, jeżeli stawiamy kwestję korytarza, rozstrzygamy ją już tem samem. Jakże postępujemy wobec Polski, gdy otwieramy szpalty naszych dzienników dyskusją nad kwestją korytarza i bierzemy na serio reklamacje, skierowane przez propagandę niemiecką przeciwko nietykalności terenu polskiego? Należy zwrócić wreszcie uwagę, że w tej niewłaściwej debacie strona niemiecka, przeciwko której przed 11-tu laty zapadł wyrok skazujący, nie można powoływać się nawet na argumenty techniczne ani gospodarcze. Pozostaje jedynie argument prestige'u geograficznego, który na nas żadnego wrażenia wywrzeć chyba nie może. Zrozumieć nale-

ży dobrze jedną rzecz: sytuacja terytorjalna państwa polskiego została ostatecznie określona przed 11-tu laty i nlema poci do tej kwestji obecnie powracać. Wdając się w tę sprawę w dyskusję z propagandą nacjonalistyczną niemiecką nic tylko że popełniamy poważny błąd taktu wobec przyjaznego i połączonego z nami sojuszem narodu, lecz pracujemy bezpośrednio przeciwko pokojowi, któremu Francja i jej wybitny mąż stanu, Arystydes Briand, pragnął służyć z całej siły i woli, namiętnie oddanej ideałowi pokoju i z całego bezinteresownego serca. Nie dajmy się więc złapać w pułapkę wykrętnym manewrom i propagandzie i powiedzmy na zawsze, że od roku 1919 kwestja korytarza gdańskiego nie egzystuje i nie może być na nowo podnoszona.

## KTO ODPOWIEDZIALNY

SENSACYJNY ARTYKUŁ W „BALTISCHE PRESSE”

Gdańsk, 30 czerwca. Wybitny publicysta niemiecki Zygfryd Jacoby z Berlina ogłasza w ostatnim numerze „Balt. Presse” dokument sensacyjny, dotyczący jeszcze nieopublikowany, a stwierdzający bezwarunkową odpowiedzialność Niemiec za wybuch wojny.

Dokument ten dotyczy rozmowy ówczesnego wicekanclerza Niemiec, a zarazem dyrektora Banku Niemieckiego dr. Karola Helffericha z członkiem Dyrekcji Zakładów Kruppa, dr. Müdlonem.

W połowie lipca 1914 r. rozmawiałem z dr. Helfferichem, ówczesnym wicekanclerzem Rzeszy i dyrektorem Banku Niemieckiego. Bank Niemiecki (Deutsche Bank) zajął wówczas odmowne stanowisko wobec kilku wielkich transakcyj zagranicznych, dotyczących Bułgarii i Turcji, w których transakcjach fir-

## WIELKA MANIFESTACJA

Udział w pochodzie 50.000 sokolów

Białogrod, 30 czerwca. Trzeci dzień uroczystości sokolskich zamienił się w imponującą manifestację jednostki narodowej całej Jugosławii. Zorganizowany został olbrzymi pochód, w którym wzięło udział 50.000 sokolów i 50 kolic, przybyłych z całego kraju. Ludność entuzjastycznie witała pochód, na czele którego posuwały się delegacje sokolów zagranicznych. Pochód przeszedł przed trybuną, na której znajdowała się para królewska z następcą tronu w otoczeniu członków rządu i korpusu dyplomatycznego. Król stojąc salutował sztandary sokolskie. Olbrzymie tłumy publiczności wznosiły entuzjastyczne okrzyki na cześć króla i sokolów. Nad pochodem unosiły się samoloty jugosłowiańskie, czeskosłowackie i rumuńskie.

Popołudniu na stadionie odbyła się ostatnia część obchodu. 50 kolic czeskiej wykonał szereg ewolucyj, wywołując szczerą entuzjastyczną widzów. Następnie sokolli z Hercegowiny wykonali ćwiczenia naśladowujące roboty w polu. Pokaz ten cieszył się olbrzymim powodzeniem. Król Aleksander przyglądał się z zainteresowaniem ćwiczeniom sokolów wieśniaków. Następnie wykonano ćwiczenia, zorganizowane w myśl metod czoschosłowackiego stowarzyszenia wychowania fizycznego.

Król Aleksander udekorował orderem Świętego Sawy 3-go stopnia sztandary sokolów jugosłowiańskich, czeskosłowackich, polskich, rosyjskich i rumuńskich.

Rada miasta Białogrodu odbyła uroczyste posiedzenie na cześć przedstawicieli stolicy zagranicznych, przybyłych na uroczystości sokolskie. Burmistrz Nosisz wygłosił do gości przemówienie, dziękując im za przybycie do Jugosławii. Odpowiadali w imieniu władz miejskich Paryża wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Laurent, w imieniu władz Bukaresztu p. Dobrescu, w imieniu Pragi p. Stula, który w przemówieniu swem stwierdził, że idea sokolska łączy nierozdzielnie węzłami Czechosłowację z Jugosławją. Przemawiał również przedstawiciel rządu francuskiego p. Morinaud.

Wieczorem na stadionie odbył się koncert, zaś w wielu lokalach stolicy cały szereg imprez rozrywkowych.



## WALKA Z RELIGJĄ W ROSJI

CIĘŻARY WKŁADOWE NA GMINY WYZNANIOWE. — UTRUDNIANIE NABOŻEŃSTW.

„Nowoje Wremja“ podaje ciekawe szczegóły o prawnej sytuacji Kościoła w Rosji Sowieckiej. Sowiety stosują wobec gmin religijnych cały szereg zarządzeń, mających na celu ich likwidację.

Ustawa z 1918 r. wymagająca 20 osób dla organizacji parafii (miny wyznaniowej) w 1925 r. została znówelizowana w ten sposób, iż dla powstania gminy takiej potrzeba 50 osób. Ma to poważne znaczenie, gdyż osoby zajmujące stanowiska urzędowe i wogóle zatrudnieni w przedsiębiorstwach rządowych nie mogą należeć do gmin bez obawy utraty pracy. Poza to periodycznie dokonywane są nowe rejestracje gmin wyznaniowych, co jest połączone z wysokimi opłatami stempłowymi i wytwarza szereg trudności, powodujących likwidację gmin. Organizacja nowych gmin jest bardzo utrudniona. Władze wyraźnie uchylają się od obowiązku zarejestrowania zgłoszonej gminy (parafii).

Podatki nakładane na gminy wyznaniowe ustawicznie wzrastają. Świątynie i mienie kościelne poprzednio oddawano w dzierżawę bezpłatnie, obecnie wyznaczono tenutę. Obowiązkowe ubezpieczenie gmachów kościelnych utrudnione jest przez bardzo wysoką taryfę, ustawicznie wzrastającą. Gmachy oszacowane są również niepomiarowo do ich istotnej wartości. Ubezpieczenie niewielkiego kościółka czy cerkwi kosztuje rocznie około 3 tysięcy rb. Przedmioty kultu również podlegają asekuracji. Nieraz przedmioty te bywają oszacowane fantastycznie wysoko.

W cerkwiach istnieje poza to ubezpieczenie chórów i t. p.

Dalej gminy religijne zmuszone są do udziału w wydatkach gmin polityczno-administracyjnych i do nabywania obligacji różnych pożyczek wewnętrznych.

Cerkwie muszą nabywać „patenty“ zezwalające na sprzedaż świec i „prosfor“, przycem-

koszty patentu w miastach sięgają 1000 rubli miesięcznie.

W takich warunkach likwidacja parafii i zamykanie „dobrowolne“ świątyni jest na porządku dziennym.

Więzenie biskupów i wybitniejszych kapłanów należy do zjawisk normalnych. W ostatnich latach aresztowano ogółem 196 biskupów prawosławnych. Liczbę aresztowanych duchownych trudno wprost ustalić — jest bardzo wielka. Wystarczy zaznaczyć, że naprz. w okręgu aresztowano 80 procent duchownych, w czemborskim powiecie gubern. penzeńskiej nikt z nich nie ominął więzienia. Z Moskwy jeśniam 1929 r. deportowano 60 duchownych, w innych okręgach i miastach dzieje się mniej więcej to samo.

Wbrew formalnemu prawu propaganda religijna jest niedopuszczalna. Na terytorjum Z. S. S. R. nie masz ani jednego pisma poświęconego sprawom religij. Nie wolno drukować Ewangelji, mszałów, ksiązek do nabożeństwa i t. d. Niedosć tego, książki tego rodzaju znajdujące się w składach Ławr (klasztarów) w Petersburgu, Kijowie i pod Moskwą zostały z nakazu rządu zniszczone.

Wszelkie książki o treści religijnej i idealistycznej uległy usunięciu z bibliotek i zniszczeniu.

Zakazane są wszelkie procesje religijne, nawet pogrzebowe w Moskwie i szeregu innych miast. W Moskwie wzbronione jest używanie dzwonów, w całym zaś państwie dzwony usuwane są przymusowo z wież cerkwi i kościołów.

Nabożeństwa w nocy są zakazane.

Biskupi i kapłani by mieć możliwość odprawiania nabożeństw muszą być zarejestrowani w miejscowym wydziale kultów. Kapłan, chcący odprawić Mszę św. w innej miejscowości, musi, pod karą 100 rubli grzywnien, prosić o skreślenie swego nazwiska z listy duchowieństwa w jednym rejonie i zarejestrować się tam, gdzie zamierza odprawić

## ZAMKNIĘCIE KONGRESU EUCHARYSTYCZNEGO

DWIEŚCIE TYSIĘCY OSÓB W POCHODZIE

W uroczystość św. św. Apostołów Piotra i Pawła, a w dniu kulminacyjnym Kongresu Eucharystycznego, Poznań był świadkiem najwspanialszej manifestacji uczuć religijnych, jaka kiedykolwiek miała miejsce w odrodzonej Polsce.

Pochód z Katedry na Ostrowie Tumskim rozpoczął się już o godz. 8 rano i trwał bez przerwy do godz. 11-ej. Kierując się na stadion b. P. W. K., gdzie miało się odbyć uroczyste nabożeństwo, Te Deum i zakończenie Kongresu.

Według obliczeń w pochodzie wzięło udział z górą 200 tysięcy osób.

Pochód otwierały organizacje młodzieży. A więc kroczyło harcerstwo, liczne organizacje męskie i żeńskie Katolickich Stow. Młodzieży Polskiej, organizacje przysposobienia wojskowego, sportowe, jak sokoli, bractwa kurkowe, wioślarze i t. p. Poza to szły organizacje społeczne i zawodowe. A więc stowarzyszenia robotnicze, związki zawodowe pracowników państwowych i prywatnych, organizacje urzędników. Z kolei postępowały organizacje rolników.

Entuzjastycznie witano kroczących w pochodzie rodaków z Niemiec i z nadpogranicza w liczbie około 3 tysięcy, rodaków z Francji, Ameryki i Łotwy.

nabożeństwo Wobec tego odprawianie Mszy św. w innej wsi staje się ogromnie utrudnionem.

Odprawianie nabożeństw na cmentarzach i mogiłach jest wzbronione. Tak samo nie wolno udzielać ostatnich Sakramentów chorym i konającym w szpitalach i więzieniach. W niektórych miejscowościach nie wolno kapłanom odprawiać jakichkolwiek bądź nabożeństw poza obrębem świątyni.

Czyż wiedząc o tem wszystkim można wątpić, iż Rosja Sowiecka rządzona jest przez komunistów z natchnienia Antychrysta?

Ze wszystkich diecezji Polski wyszły opatrzone transparentami mniej lub więcej liczne delegacje miejscowych organizacji Akcji katolickiej, Sodalitji Marjańskiej. Pochód świeckich w procesji Eucharystycznej zamykały szeregi licznie zgromadzonej inteligencji. Następnie kroczyły zakony żeńskie, potem męskie i w końcu duchowieństwo obu obrządków, — rzymsko-katolickiego, według porządku hierarchji kościelnej.

W pośrodku orszaku 30 biskupów, 4 księży niosło na wzniesieniu olbrzymich rozmiarów monstrancję z Najświętszym Sakramentem. Za monstrancją szli J. Em. Ks. Prymas Hlond w asystencji Ks. Jufułata Adamskiego, Za Ks. Prymasem postępował przedstawiciel rządu z Ks. wice-ministrem Żongółowiczem, poślowie i senatorowie z wice-marszałkiem Czetwertyńskim, oraz przedstawiciele władz miejskich z prezydentem Ratajskim na czele.

Procesję z Najśw. Sakramentem poprzedzały i zamykały oddziały wojskowe.

Na stadionie na przestrzeni kilku kilometrów morze głosów i las sztandarów. Na podjmu olbrzymich rozmiarów ustawiono ołtarz, dokoło ołtarza miejsce dla Ks. Ks. Biskupów. Całość robiła imponujące wrażenie.

O godz. 11-ej rano po nadejściu pochodu na stadion J. E. Ks. Nuncjusz Marmaggi, Legat Apostolski, odprawił uroczystą Mszę św. Kazanie wygłosił J. E. Ks.

Biskup Wetmański z Płocka. Po Mszy św., w czasie której pieśni wykonały chóry pod batutą Ks. prof. Gieburowskiego i prof. Nowowiejskiego, odśpiewano Te Deum, poczem Legat Apostolski udzielił błogosławieństwa Najśw. Sakramentem.

W niezwykle podniosłym nastroju, odświeżeni i pokrzepieni na duchu, opuszczali uczestnicy Kongresu Poznań, unosząc ze sobą niezatarte wrażenia.

Kolebka chrześcijaństwa Polski jeszcze raz wykazała, że stała niezłomnie na straży naszej wiary, i że z niej na Polskę będą zawsze iść hasła odrodzenia religijnego i moralnego narodu (KAP.).

### WSRÓD KSIĄZEK

KS. PROF. DR. ST. SZYDELSKI. *Idea odrodzenia w misterjach hellenistycznych a u św. Pawła.* (S. B. 14/15) Str. 91. Cena zł. 6. Nakł. Księgarni św. Wojciecha, r. 1930.

W uczonej i arcyciekawej rozprawie autor dowodzi, że słownictwo mistyczne i wogóle misterja greckie nie oddziaływały na myśl św. Pawła. Świat mistów a świat chrześcijański to dziedziny całkiem różne i tylko powierzchowne zgoda badanie niektórych autorów niemieckich naprowadziło go na twierdzenie o wpływie pierwszego na drugie, gdy raczej w pewnym wypadku należałoby mówić o wpływie chrześcijaństwa na misteryjum greckie. Autor rozprawy posiada wielką wiedzę i jest pierwszym w Polsce znawcą tego ważnego problemu.

### Dopieroco

wyszła z druku piękna książka pod tytułem:

## W RĘCE OJCA

opisująca w wzruszający sposób ostatnie chwile życia wielkich ludzi

Zamawiać:

KSIEGARNIA PRZEGLĄDU KATOLICKIEGO lub DOM PRASY KAT.

Warszawa, Krak. Przedmieście 71.

ZADAĆ WSZĘDZIE!

JOSEF WATRA - PRZEWŁOCKI.

## MEXICANA

(WSPÓLCZESNA POWIEŚĆ MEKSYKAŃSKA).

30)

— Obejdzie się... Zresztą, niech jej senora przynieś sarapę — rzekł zwracając się do pani Miguel.

Po chwili obie kobiety padły sobie w objęcia.

— Nie płacz, moja droga — rzekła Juanita, pocieszając starowinę — los swój mężnie znosić trzeba... Pilnujcie domu! Resztę już wiecie, jak zrobić... Dajcie znać senatorowi Guerero, co zaszło... I ty, stary przyjacielu, bywaj zdrow...

Senor Miguel otarł łzę rękawem i ucałował rękę swojej pani.

— Vacon Dio! Żegnajcie!

— Dość tej gadaniny! — wrzasnął Juarez.

— Nie krzycz, senor, bo się ciebie tu nikt nie lęka, choć siłę brutalną masz po swojej stronie — rzekła dumnie młoda kobieta — a to sobie zapamiętaj, że za wszystkie zniewagi odpowiesz przed moim opiekunem.

— Fiu! Fiu? — zaśmiał się oficer i splunął pogardliwie na dywan — a któż to tak wielki, że nawet ja przed nim będę odpowiadał?

— Senor Geurero, mój opiekun...

Juarez drgnął i spojrzał na Juanitę. W oczach oficera malował się taki przestach, że młoda kobieta zrozumiała, iż nazwisko senora Guerero wywarło wpływ magiczny.

— Senor Guerero jest przyjacielem rządu — rzekł porucznik.

— Tem lepiej! Policzy się z panem, jako mój opiekun. A teraz, prowadź mnie pan...

Młody oficer się zawahał. Wiadomość, że Guerero był opiekunem Juanity, wywarła na nim piorunujące wrażenie. Znał on był watażkę z opowiadania, jako człowieka nieubłaganego i znakomitego wojownika. Pojął więc odrzu, że jeżeli Guerero jest opiekunem Juanity, to dzisiejszej sprawki nie daruje mu nigdy. Zapóźno się jednak było cofnąć, nadrabiając tedy miną, odparł niepewnym głosem:

— Z nim rozprawi się gubernator, a z panią stróż więzienia przy starym adweduksie. A teraz w drogę!

Wypchnął młodą kobietę na dziedziniec, posadził na koniu, którego dla niej wyprowadzono ze stajni i otoczywszy ją żołnierzami, dał rozkaz do odjazdu.

Z miejsca wypuścił konie w galop, jakby przed kimś uciekał. Dziwili się żołnierze, dlaczego się porucznik tak śpieszy, gdy im nic nie grozi i nikt ich przeciwie nie ściga. Wiedział jednak Juarez dlaczego uciekał z pod Monte Alban. W uszach brzmiało mu ciągle nazwisko senora Guerero, przed którym czuł zabobonny lęk od chwili, gdy usłyszał, że straszny wódz jest opiekunem seniority Turado.

### ROZDZIAŁ IX.

Guerero, opuściwszy domostwo, prowadził swój oddział powstańczy według wszelkich prawideł wojennych, wysyłając naprzód, oraz na skrzydła małe podjazdy, które mu miały donosić, czy droga jest wolna i bezpieczna. Nie śpieszył się zbyt, bo nie było potrzeby. Raporty, jakie odbierał brzmiały jednakowo: wszędzie był spokój.

Człapało za nim osiemset koni, więc był zadowolony z siebie i rad bardzo, że będzie mógł stanąć przed senioritą Turado i powiedzieć jej:

— Nie przychodzę, jak Escobar, z gromadką łazików i nie będę uciekał płochliwie, jak opos, gdy zobaczy myśliwego. Oto jestem przed tobą, gotów roznieść na kopytach końskich wszystko co mi stanie na drodze.

Mysłał teraz o tem, jak wielką radość sprawi Juanicie, gdy z taką siłą stanie u wrót hacjendy i zapyta:

— Czy rada jesteś, seniorito, z tego co uczyniłem? W myślach widział jej słodki uśmiech i słyszał jej słowa uznania.

Duma i radość rozpieły mu pierś, że mógł pokazać swój wpływ w tej stolicy i zakasować Escobara w robocie wojennej, bo i czem była organizacyjna praca generała Escobara, który tygodniami zbierał i dźwi i zebrał ich przygarść zaledwie, wobec jego sukcesu.

Pobłażliwy uśmiech ukazał się na ustach seniora Guerero, gdy o tem pomyślał.

— Salonowy generał — mruknął złośliwie — zdolny do emablowania kobiet w salonie, ale nie do robienia rewolucji. Zmierzymy nasze wpływy i nasze zdolności i zobaczymy komu junta powstańcza przyzna główną komendę.

Guerero widział się wodzem powstania, stojącym na czele ogromnej armji zwycięskiej, która zająwszy wielką połac kraju, maszeruje na stolicę.

W trzy miesiące zrobię porządek w tym kraju — rzekł do siebie półgłosem — a kto mi stanie jako przeszkoda z tym dam sobie radę.

C. d. n.



## ŻYCIE GOSPODARCZE

## POSTULATY TARYFISTÓW

## MIĘDZYNARODOWY KONGRES TARYFISTÓW

Najważniejszym wynikiem Międzynarodowego Kongresu Taryfistów, który obradował w dn. od 16 do 19 czerwca w Wiedniu jest uchwała założenia Międzynarodowego Związku Taryfistów, zatrudnionych w przedsiębiorstwach prywatnych.

W ostatniej rezolucji kongres wiedeński zwrócił uwagę opinii publicznej na fakt, że dotychczas obowiązujący układ międzynarodowy, zawarty w przejściowym czasie powojennym, jest przestarzały, wymaga w wielu punktach zmian. Kongres uważa za nieodzowne, by na konferencjach, mających na celu rewizję układu międzynarodowego reprezentowani byli także i nadawcy frachtów. Międzynarodowy Związek Taryfistów wystosuje w tej sprawie memoriał do Centralnego Urzędu w Bernie Szwajcarskim z prośbą o doręczenie

go wszystkim rządów europejskim. Przy rewizji układu międzynarodowego powinny być uwzględnione następujące punkty:

1) każdemu nadawcy frachtów przysługuje najtańsza taryfa (z uwzględnieniem ewentualnej kombinacji taryfowej) o ile kolej nie ponosi winy przy wyborze drogi;

2) obowiązujące obecnie taryfy dostawy powinny być skrócone;

3) za kradzież z wagonu otwartego w czasie transportu odpowiada kolej, ponieważ towary zostały powierzone ich opiece;

4) przedsiębiorstwa transportowe nie mogą wykluczać gwarancji za swoich funkcjonariuszów we wszystkich tych wypadkach, w których wstawiają do rachunku opłatę za ich działalność;

5) dochodzenie pretensyj przeciw przedsiębiorstwom komunikacyjnym powinno być ułatwione;

6) należy uregulować ustawowo odpowiedzialność kolei przy dalszych przesyłkach bez przeładowywania.

Druza rezolucja kongresu oświadcza się za zmianą postanowień co do obliczania kosztów frachtów na korzyść nadawców za formalnym ujednostajnieniem taryfy, przepisów i publikacji, za zniesieniem terminów dostaw, za usunięciem terminów dodatkowych, które utrudniają konkurencję kolei z automobilami, za ustanowieniem komitetów taryfowych, któreby z komitetami taryfowymi innych państw mogły współpracować i wywierać na ustalanie taryf wpływ.

## Groźny konkurent

Zwycięski pochód autobusowy.

Rozrzucenie linii autobusowych na terenie całego państwa i brak ujednostajnionego rozkładu jazdy na wzór kolejowego sprawia, że wzrastający z miesiąca na miesiąc ruch podróży autobusowych wymyka się z pod powszechnej obserwacji. Tymczasem komunikacja spalinowa, jak by chcąc zastąpić braki parowej, wykazuje taki postęp, że trzeba ją poważnie traktować jako niemal równoległą do kolejnictwa.

Gdy spadek frekwencji pasażerskiej stał się chroniczny, i z 202 milionów w roku 1924 obniżył się do 158 i pół miliona w 1927, a można przyjąć, że obecnie nie przekroczy 130 milionów — dwa lata pracy linii autobusowych podniosły przewóz z 30 milionów rocznie w roku 1927 do 50 milionów w 1928, a idąc w ślad za dynamiką rozwojową można przyjąć, że w tym stosunku rok obecny da około 60 milionów pasażerów.

Stanowi to, jak sami widzimy, około połowy frekwencji kolejowej. Ten w szybkim tempie wra stający ruch wymaga wskutek tego silnej więzi organizacyjnej, aby korzyści płynące z unowocześnienia komunikacji nie zostały zaprzepaszczone. To wielkie zadanie przyświecało organizatorom Komturu, (M. W. K. T.), gdy stwarzali na Wystawie odrębny dział trakcji spalinowej. Oczywiście, że w przeglądzie najnowszych zdobyczy marek samochodowych, będą uczestniczyć nie tylko wozy komunikacyjne, lecz wszelkie typy samochodów nadających się do użyteczności publicznej.

## KTO PRZYBĘDZIE

na uroczystość otwarcia M.W.K.T.

uroczystego aktu otwarcia Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki w Poznaniu dokona w imieniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i z honorami, przysługującymi Prezydentowi R. P., Pan Minister Komunikacji inż. Alfons Kühn.

Na uroczystość otwarcia Wystawy przybędą do Poznania: Minister Przemysłu i Handlu inż. Eugeniusz Kwiatkowski, Minister Poczty i Telegrafów inż. Ignacy Boerner, Minister Robót Publicznych, prof. Matakiewicz i Wice-minister Spraw Zagranicznych Alfred Wysocki.

Z państw obcych spodziewany jest przyjazd: Wiceministra Komunikacji Królestwa Włoch Pananavaria, który będzie rezydował w Poznaniu przez cały czas trwania Wystawy, Mr. Gastona Gerarda — Komisarza Sekcji Turystycznej przy Min. Rob. Publ. we Francji oraz oficjalnych przedstawicieli Holandji, Belgji, Czechosłowacji i Grecji.

**Kto chce odbyć podróż  
tanie  
najprędzej  
najprzyjemniej?  
Leci samolotem.**

## ZE SWIATA

UPODOBANIA  
EDISONA

Ed'son jest wielbicielem kina.

Genjalny wynalazca, Tomasz Alva Edison mimo sędziwego wieku, żywo interesuje się życiem bieżącym. Poświęcając kilkanaście godzin dziennie pracy w swym laboratorium, znajduje jeszcze czas na czytanie „od deski do deski” aż ośmiu dzienników, które stale abonuje. Edison lubi czytać opisy podróży, przygód oraz życiorysy, nie lubi ani kart ani sportu. Przepada zato za kinem, a zwłaszcza za filmami z życia cowbojów. Film dźwiękowy nie zyskał jego uznania. „Od kiedy wprowadzono filmy dźwiękowe — mówi Edison — rzadko widzi się dobry film. Cała uwaga zwrócona jest na głos, a zapomina się o grze. Ja mogę to najlepiej zrozumieć, gdyż jestem głuchy. A jest wręcz nieprawdopodobnym o ile głusi więcej widzą, niż ludzie normalni”. A trzeba pamiętać, że mówi to nie tylko człowiek, który na starość stracił słuch lecz — genialny wynalazca. Jego zachwyty dla kina i filmu niemego są o wiele bardziej wartościowe, gdyż potrafi on nie tylko patrzeć, lecz widzieć i rozumieć to wszystko, co jest prawdziwie szlachetne i piękne.

## Humor

— Czy ma pan szelki patentowane firmy Metzger et Fromm z Berlina?

— Nie prowadzimy tego towaru. Możemy go jednak na życzenie zamówić.

— Proszę bardzo, ile? Bo tak się złożyło, że właśnie jestem przedstawicielem tej firmy.

— Chciał pan żonę wysłać w góry, a tymczasem pojechała nad morze. Czyżby zaszła jaka zmiana w zdrowiu małżonki?

— E, nie. Wylczyłem sobie, że kostjmy kąpielowe taniej będą kosztowały niż inne stroje.

## Obrazki z życia

BEZ BUTÓW. — NAJWYŻSZY TYTUŁ.

Sąd XXVI okręgu miasta Wiednia stał się terenem nielada sensacji.

Gdy na salę wkroczył sędzia wraz z aplikantem, aby zasiąść w trybunale, nagle rozległ się z ław publiczności okrzyk iakiś kobiety:

— Ależ on niema butów.

Sędzia odruchowo spojrzął na swe nogi. Lśniły na nich wypucowane kamaszki, jakkolwiek gestocierowane, ale w każdym bądź razie imitujące obuwie.

Obejrzał się więc za siebie i z przerażeniem stwierdził, że aplikant paraduje w samych skarpetkach, ze złośliwą nonszalancją podnosząc nogi, możliwie najwyżej.

— Gdzie, u licha, masz pan buty?

— U szewca.

— Co to za kpiny?

— To nie kpiny, tylko brak pieniędzy. Nie miałem za co wykuć mej jedynej pary trzewików, oddane do podzelowania. Nasze pobory są tak niskie.

— Ależ to despekt dla sądu.

— Cóż zrobić. Mogłem nie przyjść wcale. Wydało mi się jednak, że nawet w skarpetkach przdam się w sądzie.

W rezultacie sędzia wyasygnował zaliczkę i z miejsca posłanożnego po odbiór nieszczęsnych butów.

Jak wszystkim wiadomo, Mussolini objeżdża obecnie Włochy północne, budząc w licznych przemowach entuzjazm dla swego reżymu.

Obok zgromadzeń publicznych, na których głosi swe mowy Il duce, odbywają się również mniejsze zebrania. Tu dostęp mają jedynie wybitne osobistości lokalne.

We Florencji organizatorzy przyjęcia wpadli na kapitalny pomysł. Oto, zaproszono na raut matki najliczniejszych rodzin, chcąc w ten sposób podkreślić solidarność z populacjina polityka dyktatora.

Mistrz ceremonji w pewnej chwili zaczął wywoływać:

— Signora Luca, matka sześciorga dzieci,

Signora Malvi — siedmiorgo dzieci.

— Signora Podesti — rodzina z dziewięciorga dzieci.

— Signora Capuletti — okrągły tuzin.

Mussolini początkowo zaskoczony, następnie podszedł do owej szczęśliwej matki dwanaściorga dzieci.

— Jak pani na imię?

— Rosa,

— Szczęśliwe imię — pani jest królową wśród najpiękniejszych kwiatów Florencji. Płodne macierzyństwo — to tytuł najwyższego honoru.

## SĄD BOCIANI

Mądre i sprawiedliwe ptaki.

Mieszkańcy wsi Sommerfelde koło Eberswalde w Prusach, byli świadkami niezwykle wypadku. Od dłuższego już czasu, bo od kilku lat, powracała zawsze pewna para bocianów do tego samego gniazda, położonego na jednej stodole. Kiedy kilka dni temu powróciła, jak corocznie, para bocianów i zadomowiła się na dobre w swem gnieździe, nadleciała wkrótce druga para bocianów, która, jak to wyraźnie można było zauważyć, brutalnie zrzuciła z gniazda prawych jego właścicieli i sama je zajęła. Skrzywdzone bociany odleciały. W kilka dni potem zleciało się na łące opodal wsi około 20 bocianów, pomiędzy którymi znalazły się także owe dwa wyrzucone z gniazda bociany. Po upływie dłuższego czasu, który był przeznaczony, jak było można wyczuć, na przybycie oskarżonych, poleciała eskadra, złożona z ośmiu bocianów, do gniazda i siłą wyrzuciła intruzów. Następnie silnymi uderzeniami dziobów zmusiła ich do stawienia się przed sądem bocianim na łące. Rozprawa nie trwała długo. Skrzywdzeni, eskortowani przez bocianów, zostali wprowadzeni na nowo do swego poprzedniego mieszkania, podczas gdy reszta bocianów zrzuciła się na dwa bociany, stojące już odtąd poza nawiasem społeczności bocianie i potężnymi uderzeniami dziobów zmusiła je do sromotnej ucieczki. Po kilku godzinach, kiedy już wszystko się uspokoiło, odleciała także pozostała jeszcze przez jakiś czas straż policyjna.

## Skutki przesady

Douglas Fairbanks nadużył kąpieli słonecznych.

Przesadne stosowanie kąpieli słonecznych jest dla zdrowia bardzo niebezpieczne. Doświadczył tego na sobie Douglas Fairbanks, który tak bardzo się opalił, że aż musiał poddać się leczeniu. Kura cja polegała na stosowaniu djety, której głównym składnikiem były surowe jaja.

Niezwyczajny  
jasnowidz

Człowiek, który przeżywa wszystko, co się dokoła niego dzieje.

Od pewnego czasu w kołach naukowych Berlina panuje olbrzymie zainteresowanie dla niezwykłych zdolności jasnowidzenia niejakiego Maksa Moecke. Cały szereg seansów przeprowadzonych w warunkach całkowicie wykluczających jakąkolwiek mistyfikację, dał tak niezwykle wyniki, że asystujący na tych seansach uczeni nie są w stanie wytłumaczyć zagadki Moecke'go. Odgadywanie myśli osób, z którymi obcuje, nie przedstawia dla niego najmniejszej trudności. Miewa też przecucia wypadków, które stać się mają w najbliższej przyszłości. Szczególniej zdumiewa jące jest u Moecke'go to, że odczuwa on to wszystko, co w jakiś sposób dojdzie do jego świadomości. W domu, w którym mieszka, nie tylko widzi i słyszy, lecz czuje i przeżywa wszystko, co się dokoła niego dzieje. Znany uczony berliński, profesor Bastanier, na pewnym seansie podał Moecke'emu osiem owiniętych w papier buteleczek jednakowej wielkości z różnymi lekarstwami. Moecke, brał po kolei buteleczki do ręki i z całą dokładnością opisywał barwę, smak i właściwości każdego lekarstwa, a co najdziwniejsze jednocześnie doświadczał na sobie działa nie tych lekarstw, a więc łzawiły mu się oczy, doznawał przyspieszenia tętna, pocił się bardzo silnie lub usypiał, co ściśle odpowiadało właściwościom danego lekarstwa. Moecke zaprzecza jakoby jego właściwości miały coś wspólnego z mistyką i sprawami nadprzyrodzonymi, oświadczając, że zdolności te wyrobił sobie na podstawie wiedzy ściślej, zdobytej w czasie studiów uniwersyteckich.

Murzynka mówi zatroskana do swej córki:

— Znowu spacerowałaś z angielskimi marynarzami. Oj, dziewczyno, dziewczyno, przyszłość twoja przedstawia mi się w bardzo białych kolorach.

## GIEŁDA

## WALUTY I DEWIZY

Dolary St. Zjedn. 8.88 i pół (sprz. 8.905, kupno 8.865); Budapeszt 156.05 (sprz. 156.45, kupno 155.65); Londyn 43.35 i jedna czwarta (sprz. 43.46, kupno 43.24 i pół); Nowy Jork 8.909 (sprz. 8.929, kupno 8.889); Paryż 35.03 i pół (sprz. 35.12 i pół, kupno 34.94 i pół); Praga 26.46—26.45 (sprz. 26.51 i pół, kupno 26.38 i pół); Szwajcaria 172.85 (sprz. 173.28, kupno 172.42); Sztokholm 239.65 (sprzedaż 240.25, kupno 239.05); Wiedeń 125.93 (sprzedaż 126.24, kupno 125.62).

Obroty dewizami średnie. Wiedeń mocniejszy, dla innych dewiz europejskich tendencja przeważnie słabsza. Dolar w obrotach prywatnych 8.89, rubel złoty 4.60 i pół, rubel srebrny 1.70, rubel w bilonie rosyjskim 0.75, gram czystego złota 5.9244.

## PAPIERY PROCENTOWE.

4 proc. poz. inwestycyjna 111.00 — 110.50; 5 proc. państw. poz. premjowa dolarowa 62.00 — 63.00; 5 proc. konwers. 55.50; 5 proc. poz. kolejowa konwers. 51.50; 8 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 94.00 (zł. 161.68); 8 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 94.00 (zł. 161.68); 7 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 83.25 (w proc.); 7 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 83.25 (w proc.); 8 proc. L. Z. Banku Rolnego 94.00 (zł. 161.68); 7 proc. L. Z. Banku Rolnego 83.25 (w proc.); 8 proc. L. Z. ziemskie 76.50; 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 55.75; 4 proc. L. Z. ziemskie 46.00; 4 i pół proc. L. Z. Warszawy 55.00; 8 proc. L. Z. Warszawy 76.00 — 76.25; 8 proc. L. Z. Łodzi 71.75; 8 proc. m. Piotrkowa 70.00; 10 proc. m. Siedlec 85.00; 6 proc. oblig. 6-ei poz. konw. m. Warszawy 1926 r. 58.25; 10 proc. L. Z. m. Radomia 85.00.

## AKCJE.

Bank Polski 171.00 — 170.00; Bank Zachodni 73.00; Firlej 29.00; Haberbusch 112.00.

Z papierów państwowych słabsze: 5 proc. pożyczka konwersyjna kolejowa i 4 proc. inwestycyjna; mocniejsze zaś 5 proc. pożyczka dolarowa premjowa. Dla listów zastawnych tendencja przeważnie mocniejsza. Obligacje m. Warszawy nieco słabsze. Dla akcji tendencja niejednolita przy obrotach bardzo małych.



## Dyrekcja Tramwajów Miejskich

w Warszawie

przypomina wzorem lat ubiegłych, że zgodnie z uchwałami Rady Miejskiej młodzież szkolna wszystkich zakładów naukowych oraz kierownicy i nauczyciele szkół powszechnych nie mogą korzystać z ulg tramwajowych w miesiącach lipcu i sierpniu

# TANI O SZYBKO BEZPIECZNIE SAMOLOTY Polskich Linij Lotniczych „LOT”

przewożą codziennie pasażerów, pocztę i towary

sięć komunikacji powietrznej obejmują:

Bydgoszcz - Katowice - Kraków - Lwów - Poznań - Warszawa - Gdańsk - Brno - Wien

Informacje się:

ustnie - pisemnie - telefonicznie

**BYDGOSZCZ**  
Lotnisko Tel. 19-19.

**KATOWICE**  
Lotnisko Tel. 135 i 145.

**KRAKÓW**  
BIURO MIEJSKIE ul. Szpitalna 32. Tel. 32-23. Lotnisko-Rakowice Tel. 25-45.

**LWÓW**  
BIURO MIEJSKIE ul. Jagiellońska 20. Tel. 45-71. Lotnisko, Sknitów i Pole Janowskie Tel. 29-36.

**POZNAŃ**  
BIURO MIEJSKIE Walejki 4. Tel. 55-16. Lotnisko - Ławica Tel. 67-11.

**WARSZAWA**  
BIURO ZARZĄDU Marszałkowska 133. Tel. 5-71, 5-72, 5-73. Lotnisko-Mokotów wejście z ul. Topolowej Tel. 8-50, 8-60.

**GDĄSK**  
Lotnisko Wzrzeszcz-Langfuhr Tel. 415-31.

**BRNO**  
Letiste Tel. 42-66.

**WIEN**  
Biuro Reprezentacji I. Tgetthofstrasse 7. Tel. R-21-0-84. Lotnisko-Aspern Tel. R. 48-5-60.

W miejscowościach posiadających komunikację powietrzną sprzedają bilety i udzielają informacji również Polskie Biura Podróży „ORBIS”, oraz oddziały Międzynarodowego Towarzystwa Wagonów Sypialnych.

## OSTATNIA NOWOŚĆ!

Dopiero co wyszła nakładem „Domu Prasy Katolickiej” piękna i zajmująca powieść historyczna znanej i cenionej autorki Marji Czeskiej-Maczyńskiej pod tytułem

# RYCERZ CHRYSZTUSOWY

na tle życia św. Wojciecha

Cena: 4.25 zł. z przesyłką 4.50 zł. Zamawiać: „Dom Prasy Katolickiej” lub Księgarnia „Przeglądu Katolickiego”, Warszawa, Krakowskie Przedm. 71.

## ZAKŁAD ORTOPEDYCZNY

J. Zawodnika

Warszawa, Leszno 25, front, I p., tel. 196-14. Istnieje od roku 1910. Wykonuje aparaty lecznicze (system Hessinga), ręce i nogi sztuczne najnowszych systemów, gorsety prostujące, także bandaże rapturowe, pasy brzuszne i t. p. Specjalny dział obuwia leczniczego. Wszystko wykonuje się według ostatnich wymagań ortopedji chirurgicznej.

Nie zna troski matka, która swe dzieci od kolebki pielęgnuje PUDREM, MYDLEM I KREMEM

## BEBE SZOFMANA

Swędzenie ciała oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórne usuwa

## KREM LAIN-AGE

(z Kogutkiem)

jest to idealny, nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka tak u dorosłych jak i u dzieci

R. M. Sp. W. Nr. 5839

Były ochotnik armii polskiej, żonaty, lat 29, posiadający praktykę elektrotechniczną prosi o łaskawe zaofiarowanie jakiegokolwiek pracy. Łaskawe zgłoszenia uprzejmie proszę kierować: Warszawa, ul. Solec 46 m. 16.

Poczta lotnicza w obrocie krajowym i nadchodząca z zagranicy doręczana jest natychmiast jak telegram bez dopłat.

**Korzystajcie z poczty lotniczej!!**

## PIECE SZRAJBERA

mieszkania  
i kuchnia

Mocna i trwała, konstrukcja stała hermetyczna, a skutkiem tego 80% oszczędności opału w porównaniu do wszystkich pieców kafłowych, Zbędność corocznych remontów, estetyka, gwarancja, taniość. Przeszło 10.000 sztuk w użyciu. Polecane i wypróbowane przez wszystkie ministerstwa i urzędy.

Wynalazek i wyrób całkowicie polskie

## KAROL SZRAJBER

w Warszawie, ul. Grójecka 33, telefon Nr. 320-4.

## Zakład ŚLUSARSKO-MECHANICZNY

WARSZAWA, ul. Leszczyńska 7a (Powiśle)

prowadzony przez długoletniego kierownika  
ŚKOLY RZEMIOSŁ XX. SĄBZJANÓW

wykonuje: FRAMY I OGRODZENIA kościoła i cmentarzy, balkony, balustrady, żaluzje i okucia do okien i drzwi, tudzież wszelkie reparacje

Wystrzegać się naśladownictw o podobnym brzmieniu



## MEBLE

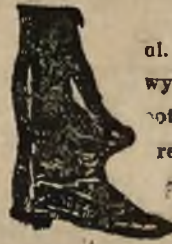
Solidne najtaniej. Wybór wielki: Sypialnie, jadalnie, gabinety. Kredensy, stoły, krzesła. Otomany, tapczany, łozetki. Bristolki, okazjonalne salony i komplety klubowe. Gotówką, ratam.

Dogodne warunki „FLORYDA”

Chmielna Nr. 41, róg Marszałkowskiej

## CZEWEC ORTOPEDYSTA A. BIERNACKI

Warszawa



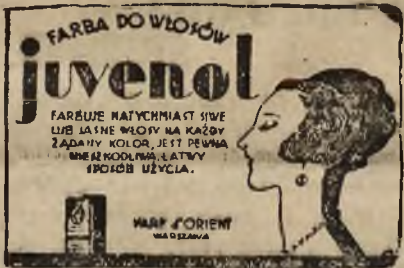
ul. Elektoralna 19 m. 17 wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres obuwia ortopedycznego według ostatnich wymagań ortopedji

## FUTRA

Raty najdogodniejsze i najtaniej. Przerabianie i reparacja futer, fasony modne, robota solidna.

## KACPRZYK

Nowogrodzka Nr. 27, tel. 249-08.



Nowoczesna Wytwórnia stempli i klisz kauczukowych

## Z. GĄSIOROWSKI

Warszawa, Żytnia Nr. 27.



Na sezon letni, najnowsze fasony i kolory kapeluszy męskich, oraz czapek sportowych.

Poleca Pochmara Zgoda 3, tel. 79-24

# Gdzie można najtaniej kupić?

## FUTRA

Wielki wybór najnowszych modeli paryskich. Ceny przystępne. Warunki dogodne

M. PLESZOWSKI  
Chmielna Nr. 35 tel. 65-51.

## KRAWIECKIE ZAKŁADY

Na raty i za gotówkę! Wykwintne ubiory męskie poleca firma:

CZYŻEWSKI  
Złota Nr. 15.

Zakład Krawiecki

## JAN ŚNIEGUŁA

ul. Nowogrodzka Nr. 25. Poleca wykwintną robotę swoich i z powierzonych materiałów. Solidnym udziela kredytu.

Krawiec Męski

## C. BORKOWSKI

w Warszawie, Marszałkowska 39-a, tel. 235-96. Przyjmuje obstaunki z własnych i powierzonych materiałów, po cenach przystępnych. Solidnym udziela kredytu.

Krawiec Męski

## WŁ. GODLEWSKI

Warszawa Nowogrodzka Nr. 11 m. 13, tel. 406-61. Przyjmuje wszelkie obstaunki z własnych i powierzonych materiałów. Ceny przystępne.

## KAPELUSZE



Kapelusze i czapki męskie  
KAROL STEGNER  
Trębacka Nr. 11.

## MEBLE

Fabryczne Składy Mebli

## M. KLASURA

Warszawa, Żerawia Nr. 2 i Chmielna 6. Poleca meble gwarantowanej drobi: stołowe, gabinety salony oraz pojedyncze sztuki szafy, kredensy, bi-joteki, iurka stoły, oraz wyroby tapicerskie i t. p. Ceny niskie. Sprzedaj także na raty.

## MEBLE

Gotowe oraz na zamówienia stołowe, sypialne gabinetowe, solidnym na raty, wytwórni własnej, poleca

## F. URBANOWSKI

Wileza Nr. 20 róg Kruczej.

## MEBLE

Luksusowe, jadalnie, sypialnie, salony mahoniowe, złożone, klubowe garnitury skórzane, nowe i okazjonalne. Udzielamy kredytu! Krucza Nr. 34.

## STEFAŃSKI

## OKRYCIA

DAMSKIE I MĘSKIE

Na raty i za gotówkę. Wykwintne okrycia damskie, męskie, uczniowskie, dziecięce oraz konfekcje damską oddaje na dogodnych warunkach. Solidna robota. Ceny konkurencyjne.

## L. SZABŁOWSKI

Bracka Nr. 6.

## POńczOCHY.

TRYKOTAŻE

Jedyny Chrześcijański dom pończosznicy

## JULJAN CYBUŁSKI

Warszawa, Nowy Świat Nr. 36, tel. 148-15. Poleca pończochy, skarpetki i reformy w wielkim wyborze.

## PRZYBORY ORTOPEDYCZNE



## PASY

lecznicze i uszczuplające  
GUMOWE  
pończochy na żyłaki

## ZAKŁAD ORTOP. W. Lachowicza

Warszawa, Marszałkowska 123, pierwsza piętra. CENY PRZYSTĘPNE!

## Protezy z duraluminium



niezwykle lekkie i trwałe, (ostatnia zdobycz techniki), aparaty lecznicze - ortopedyczne i chirurgiczne (wyciągowe), pasy przepuklinowe i brzuszne, wkładki na płaską stopę i obuwie lecznicze.

Poleca Wytw. Przyrz. Ortop.

## ANT. KUGLERA

MARSZAŁKOWSKA 42 i piątą telefon 146-52.

Medale złote: Petersburg 1913, Warszawa 1927.

Firma chrańc. J. J. J. J.

## SZKOŁY KROJU

Szkoła kroju przyjmuje zapisy, codziennie przyjezdny locum na miejscu

## CZEŚLAW KUROWSKI

Magazyn ubiorów męskich Warszawa Wspólna Nr. 37, tel. 101.71

## WYŻYMACZKI

Na raty. Po 5 zł. tygodniowo! Wyżymaczki amerykańskie, platery Norblina i Frageta, lodownice pokojowe, maszyny do robienia lodów, serwisy stołowe, szkło i porcelana, naczynia aluminiowe.

## „WYGODA”

Marszałkowska 38 m. 20. II brama.

## RÓŻNE

Pióra wieczne reparuje specjalny zakład po cenach przystępnych

## S. KULIŃSKI i S. ZAJĄC

Nowy Świat Nr. 33. w podwórzu. Tel. 149-29.

Fabryka luster i szlifiernia szkła

## B-CIA BABICZ

Warszawa, Solec Nr. 77, tel. 150-02. Lustra meblowe i galanterijne szkła techniczne oraz wszelkie roboty w zakresie szklarstwa wchodząca.

## Zakład KAMIENIARSKI

Wykonuje roboty marmurowe, granitowe z piaskowca i reparacje takowych. Ceny konkurencyjne. Nowy Świat Nr. 38, tel. 14-592.



## PALETONY

prawdziwe poleca Główny Skład ADAM KLIMKIEWICZ Marszałkowska Nr 154. Warunki dogodne, cenniki bezpłatnie.



# Z POKUCIA

## OBJAZD P. MINISTRA MATAKIEWICZA

(Korespondencja własna).

Stanisławów, 28 czerwca. W dniach 20 i 21 b. m. p. Minister Robót Publ. dr. Matakiewicz dokonał objazdu Pokucia, celem bliższego zaznajomienia się ze stosunkami wodnymi, komunikacyjnymi i mieszkaniowymi w tych stronach.

Zwiedzanie rozpoczął p. Minister od ogólnej inspekcji Dyrekcji Robót Publ. w Urzędzie Wojew. w Stanisławowie, gdzie odbył konferencję z p. wicewojewodą Koncoviczem i dyrektorem inż. Południowskim o najważniejszych sprawach komunikacyjnych, regulacji wód, splawu drzewa i budowlanych, oraz konferencję z burmistrzem miasta Stanisławem Chowańcem o sprawach budowlanych miejsc.

Po konferencjach p. Minister wziął udział w otwarciu i poświęceniu mostu państwowego nad Bystrycą Nadworniańską w Mykietycach, gdzie wygłosił przemówienie.

Tego samego dnia zwiedził p. Minister górne biegi Bystrzycy Sołotwińskiej i Nadworniańskiej, oraz ich najważniejsze dopływy, które przez swe gwałtowne wezbrania przynoszą znaczne szkody komunikacji, rolnictwu i osiedlom ludzkim, przyczem szczególnie zwrócono uwagę p. ministra na szkody, grożące miejscowości Sołotwinie.

Objazd dosięgnął na Bystrycę Sołotwińską Zielonki, na Nadworniańskiej Worochty, poczem nastąpił nocleg w Jaremczu.

Następny dzień poświęcony był dorzeczu Prutu, w szczegól-

ności Czeremoszu. W Kosowie p. Minister zwiedził roboty dla zabezpieczenia brzegów Rybnicy i omówił z miejscowymi czynnikami sprawę budowy mostu z Kosowa ponad Rybnicą do Moskalówki. Nastąpiło potem zwiedzenie Rybnicy w górę, następnie Czeremoszu Czarnego od Ząbego do Uścieryk, gdzie Czarny Czeremosz łączy się z Białym Czeremoszem. Wszędzie miał p. Minister sposobność oglądać skutki ostatnich tegorocznych wielkich wód w dorzeczu obu Czeremoszów i pozostałe jeszcze ślady powodzi z lat poprzednich, przyczem zwrócił uwagę na potoki, które szczególnie zagrażają komunikacjom i gruntom i dlatego wymagają szybkiego uregulowania.

Następnie zwiedził p. Minister w Kutach roboty przy budowie kolejki drzewnej wzdłuż Czeremoszu granicznego, oraz sam Czeremosz w paru najbardziej charakterystycznych miejscach. Wszędzie p. Minister wysłuchiwał życzeń ludności i władz miejscowych co do najbardziej pilnych potrzeb dla ochrony od powodzi i potrzeb komunikacyjnych.

W objeździe towarzyszył p. Ministrowi poza p. wicewojewodą i reprezentantami władz lokalnych, dyrektor Departamentu Wodnego w Min. Robót Publ. inżynier Prokopowicz, sen. dr. Jwan Makuch, pos. p. Niedźwiedzki. W drugim dniu objazdu przyłączył się jeszcze pos. Józef Sanojca. Tego samego dnia wieczorem wyjechał p. Minister ze Śniatynia do Warszawy.

K. S.

## WOJ. WILEŃSKIE

### WILNO.

Agitator bolszewicki. — „Słowo“ wileńskie donosi, co następuje: Niemordowanym agitatorom wywrotowym na terenie powiatu mołodeczajskiego był w roku ubiegłym niejaki Jan Czarnecki, sekretarz powiatowy białoruskiego robotniczo-włościańskiego klubu poselskiego i mąż zaufania wszystkich jacejek komunistycznych na terenie powiatu. Głównym dowodem na jego destrukcyjną działalność, Czarnecki widząc że jest zde maskowany, z obawy przed aresztowaniem uciekł w kwietniu r. b. do Mińska.

Bolszewicy aresztowali go jednak i osadzili w więzieniu G. P. U. wrz. z innym zbiegłym z Polski działaczem wywrotowym Kościkiewiczem. Oskarżono go o zdradę interesów partii, przez dezercję z powierzonego mu polecenia i skazano na karę śmierci przez rozstrzelanie. Wyrok wykonano w podziemiach G. P. U.

Prospekty w języku niemieckim. — Na skutek interwencji poselstwa niemieckiego w Warszawie dyrekcja Targów Północnych w Wilnie opracowała i wydała prospekty w języku niemieckim.

Poselstwo niemieckie w piśmie swem zaznacza, że zainteresowane jest Targami, gdyż szereg firm niemieckich zwróciło się doń o informacje. Firmy te zamierzają wziąć udział w Targach. Jednocześnie dowiadujemy się, że z podobnym pismem wystąpiła istniejąca w Warszawie Izba Handlowa polsko-bałtycka skandynawska.

Odpowiedzi na pytania jest już...

Chłopiec szpiegiem. — Przed kilku dniami aresztowano w Wołożynie trzynastoletniego chłopca, który jak się okazało był wysłany z Mińska dla spotkania się z agentem sowieckim, działającym na terenie miasta.

Chłopiec został zauważony przez policjanta, który powziął podejrzenie, że uciekł on od rodziców. W komisji śledczej chłopiec przyznał się, że został na żądanie wywiadu sowieckiego i wyjawiał co mu polecono dowiedzieć się.

Młodocianym szpiegiem jest ekszłodzię kieszonkowy z Mińska, który przyłapany na gorącym uczynku i osadzony w więzieniu, zgodził się przejść do zagranicznej służby GPU.

W Kołosowie, na granicy polsko-sowieckiej szkolono go w nowym rzeźniście wraz z kilkunastu innymi bezdomnymi rówieśnikami, a gdy ukończył przepisany kurs, wysłano z poleceniem do Wilejki, a następnie do Mołodeczna.

Przez granicę przechodził zawsze w dzień, by nie zwracać uwagi, a gdy spotykał żołnierzy K. O. P. u mawiał, że jest pastuchem. Na dziecko nie zwracano uwagi, więc stale mu się udawało, tembardziej, że robił wrażenie nieumiejącego zliczyć do trzech.

## WOJ. WARSZAWSKIE

### PŁOCK.

Zdekompletowanie rady miejskiej. W dniu 28 b. m. przy silnej obstrukcji ze strony opozycyjnej PPS CKW. Bundu, Poale - Sjonu, większość radziecka, składająca się z Bloku Gospodarczego i PPS Frakcji, złożyła mandat.

Rada została zdekompletowana, z czego należy oczekiwać w najbliższym czasie nowych wyborów.

## WOJ. WOLYŃSKIE

### LUCK.

Wizyta min. Staniewicza. — W sobotę dn. 28 czerwca w nocy przybył do Łucka samochodem p. minister Reform Rolnych Staniewicz w towarzystwie prezesa tarnopolskiego zarządu ziemskiego oraz sekretarza osobistego.

P. minister przyjechał z Tarnobola przez Zbaraż i Krzemieniec. Na granicy województwa powitali p. ministra prezes wolyńskiego zarządu ziemskiego Szarnocki, komendant wojewódzkiego urzędu P. P. p. Plotnicki oraz starosta krzemieniecki p. Czarnocki. P. minister Staniewicz przeno-cowałszy u p. wojewody wolyńskiego Józewskiego zwiedził w jego towarzystwie wczoraj rano znajdujące się na ukończeniu nowe gmachy Banku Rolnego i Urzędu Ziemskiego w Łucku.

W południe udał się p. minister samochodem w dalszą drogę, odprowadzany przez p. wojewodę Józewskiego na pogranicze woj. wolyńskiego. P. minister udał się przez Kowel do Warszawy.

## WOJ. ŚLĄSKIE

### KATOWICE.

Porządek obrad Sejmu śląskiego. Na początku obrad jutrzejszego posiedzenia sejmu śląskiego znajdują się następujące sprawy:

Sprawozdanie komisji budżetowo-skarbowej w sprawie 4-ech projektów ustaw, dotyczących reorganizacji urzędów skarbowych w Katowicach, Królewskiej Hucie, Rybniku i Białsku. (3-cie czytanie); sprawozdanie komisji budżetowo-skarbowej w sprawie preliminarza budżetowego sejmu śląskiego i urzędu kontroli państwowej na rok 1930—1931 (drugie czytanie); sprawozdanie komisji budżetowo-skarbowej, dotyczące projektu ustawy o budowie kolei normalnotorowej Cieszyn — Zebrzydowice — Moszczenica (drugie czytanie); sprawozdanie komisji budżetowo-skarbowej w sprawie projektu ustawy o budowie kolei lokalnej normalnotorowej Strzebiń — Woźniki (drugie czytanie); sprawozdanie komisji pracy i opieki społecznej, dotyczące wniosku zespołu posłów Ch. D. i N. P. R. w sprawie opieki nad kalekami, sprawozdanie komisji prawniczej, dotyczące wniosku klubu niemieckiego w sprawie włości rentowych.

## WOJ. POMORSKIE

### WĄBRZEŻNO.

Uwolnienie redaktora. — W dniu 24 b. m. przed sądem powiatowym w Wąbrzeźnie toczyła się rozprawa przeciwko red. „Gazety Wąbrzeskiej“ Edwardowi Piszczowi.

Akt oskarżenia zarzucał rozsiewanie nieprawdziwych i zmyślonych faktów, mogących poniżyć w opinii władz odpowiedzialne za porządek państwa.

Oskarżony bronił się tem, że kwestionowany ustęp artykułu jest retorycznym nawigowaniem do podanych w tymże artykule faktów konkretnych, nad którymi akt oskarżenia przechodzi do porządku.

Obrońca p. mec. Balcerski wniósł o uwolnienie oskarżonego, gdyż nie działał w złej wierze, którego to powodu akt oskarżenia nie przeprowadza.

Sąd po naradzie przychylił się do uzasadnionego wniosku obrońcy i wydał wyrok uwalniający oskarżonego od winy i kary, nakładając koszty postępowania na Skarb Państwa.

## RADY STAREGO LEKARZA

# O POSTĘPACH CHIRURGJI

W ciągu ostatnich dziesięciu, czy piętnastu lat mogliśmy zaobserwować olbrzymie postępy w leczeniu fraktur (złamania kości). Wojna światowa wyrządziła wprawdzie światu niewielką szkodę, ale z drugiej strony dla medycyny była źródłem bogactw nowych doświadczeń, dzięki czemu w bardzo znacznej mierze przyczyniła się do rozwoju doniosłej tej gałęzi wiedzy ludzkiej.

Od końca ubiegłego stulecia przy złamaniach kości stosuje się dla postawienia diagnozy prawie wyłącznie prześwietlanie promieniami Roentgena. Metoda ta ułatwia nam nie tylko stawianie diagnozy, lecz zarazem umożliwia dokładne śledzenie procesu gojenia, wykazując, że często bardzo na pozór zrosnięta kość, w rzeczywistości jeszcze zrosnięta nie jest.

W czasach dawniejszych przy złamaniach kości stosowano prawie wyłącznie układanie złamanej części kości do gipsu. Z biegiem czasu okazało się jednak, że metoda taka przy całym szeregu fraktur zawodzi, wobec czego trzeba było szukać nowych metod leczenia. Badania odnośne szły w kilku kierunkach. Chirurg niemiecki Baudenhauer był twórcą tak zwanej metody ciężenia, polegającej na tem, że drogą użycia specjalnych ciężarków, przywiązywanych do złamanej kończyny, złomki kości w odpowiedni sposób są do siebie zbliżane, lub od siebie oddalane. Metoda Baudenhauera jest podstawą wszystkich innych metod.

Inna metoda podstawowa leczenia fraktur, której twórcą jest

chirurg francuski Lucas - Championniere, wychodzi z założenia, że dokładna adaptacja złamanych części nie jest tak ważna, jak zapewnienie uszkodzonej kończynie dobrego i sprawnego działania. Lucas - Championniere osiąga to drogą stosowania masażu i szybką mobilizacją kończyn. Okład gipsowy zakładany jest tylko na krótki przeciąg czasu, a następnie stosowane są rozmaite masaże, które chorej kończynie przywrócić mają zdolność poruszania się.

Trzecia wreszcie metoda leczenia fraktury opiera się na zabiegu operacyjnym. Przy stosowaniu metody tej złamane części mogą być oczywiście jaknajdokładniej do siebie przypasowane i następnie złączone przy pomocy metalowych śrubek, deseczek i t. p.

Prócz powyższych trzech metod leczenia fraktury istnieje oczywiście jeszcze cały szereg innych metod, w zasadzie jednak podstawowymi i najskuteczniejszą stosowanymi są tylko te trzy. Która metoda przy leczeniu ma być zastosowana, musi ustalić lekarz na podstawie charakteru złamania kości.

Poszczególne szkoły chirurgiczne współzawodniczą z sobą w osiąganiu jaknajlepszych wyników przy leczeniu fraktury. To też w czasach ostatnich na tem polu dokonywane są istne cuda.

Można śmiało powiedzieć, że nowoczesna chirurgia osiągnęła na tem polu rezultaty pierwszorzędne.

## DYNIA.

Katastrofa wodnopłatowca. — Wodnopłatowiec morskiego dywizjonu podczas startu w porcie gdyńskim będąc stale znoszony wiatrem przy bardzo silnym ześlizgnął się lewym skrzydłem z wysokości kilkunastu metrów. Obserwator wraz z załogą zdołali wyskoczyć, natomiast pilot por. Baciąga będąc przywiązany do aparatu zaczął tonąć. Z pomocą pośpieszyła szalupa „Bałtyk“, z której marynarz Król 5 razy nurkując zdołał w końcu przeciąć liny i rzucić i zwolnić rannego pilota, którego odwieziono do szpitala wojskowego.

Marynarz Król, według opinii oficerów dowództwa floty ma być przedstawiony do odznaczenia. Aparat doznał znacznych uszkodzeń.

## WOJ. ŁÓDZKIE

### PIOTRKÓW.

Strajk piekarzy. — Piekarze piotrkowscy, na odbytem nadzwyczajnym ogólnym zebraniu powzięli uchwałę wstrzymania wypieku chleba, na znak protestu przeciwko ostatniej regulacji cen pieczywa przez komisję cennikową.

Piekarze za pośrednictwem cechu, wystosowali do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi odpowiedni memoriał. Mimo zalecanego przez cech piekarzy parudniowego powstrzymania się ze strajkiem aż do otrzymania wyjaśnienia z Urzędu Wojewódzkiego na wysłany memoriał lwia część sklepów piekarskich została zamknięta co spowodowało dotkliwy brak pieczywa już w dniu wczorajszym.

Strajk piekarzy przysłużył się wieśniakom którzy sprowadzają do miasta całe wozy chleba.

## WOJ. POZNAŃSKIE

### CZARNKÓW

Tragiczny strzał. — W ostatnich dniach zdarzył się w Klempczynie wstrząsający wypadek. Robotnik Szczepan Grupa udał się za zezwoleniem właściciela i dzierżawcy polowania gminnego p. Dreszera po zachodzie słońca na polowanie. Przypadek chciał, że jak codziennie, tak i tym razem udał się na to pole syn gospodarza Lege wraz z przyjacieler. ażeby spłoszyć dziczyznę. Grupa sądząc, że to są dziki, strzelił do nich. Skutki były straszne. Syn gospodarza ciężko raniony padł na ziemię, brocząc obficie krwią. Przyjaciel wyszedł cało z podziurawionym od strzału ubraniem.

## WOJ. KIELECKIE

### OSTRÓW.

Pociąg wjechał na bydło. — Na torze kolejowym Ociąż — Czekanów (pow. Ostrów) pociąg osobowy wjechał na stado bydła. Sześć krów zostało przez koła pociągu zmiażdżonych. Poszkodowany jest Bronisław Łonczak z Czekanowa.

Winny wypadku jest służący Władysław Leszczyński, który podniósł zapórę kolejową i usiłował w ostatniej jeszcze chwili przepędzić bydło na drugą stronę toru.

Przez lekkomyślność swoją Leszczyński poniósłby śmierć. Pociąg szedł szybko, a on był blisko.

## Jaka będzie pogoda?

Według danych państwowego Instytutu meteorologicznego w Warszawie z dnia 30 czerwca r. b.

Dziś o godz. 10-ej temperatura +21.4° Cels., wilgotność 41 proc., stan nieba: chmurno.

Prawdopodobny przebieg pogody w Polsce: Pogodnie lub dość pogodnie z możliwością przelotnych deszczów na wschodzie Polski (wiosłowa w Wileńszczyźnie) Umiarkowanie ciepło. Slabe wiatry, najwięcej północno-zachodnie, potem — miarowe.



# Co słycać w Warszawie?

## VOTUM NARODU POLSKIEGO

### BUDOWA ŚWIĄTYNI OPATRZNOŚCI W STOLICY.

W powodzi wysiłków katolickiego społeczeństwa w Polsce ciągle jeszcze nie doceniamy i nie dość pamiętamy o ślubie Narodu Polskiego uczynionym Bogu przez Sejm Czteroletni, a powtórzonym przez Sejm Konstytucyjny Odrodzonej Polski. Polska słuowała Panu Bogu wybudować w Stolicy Świątynię Opatrzności, jako akt wdzięczności za uzyskanie niepodległości.

Niestety realizacja tego ślubu bardzo się odwleka. Miarodajne czyniki państwowe, którym ustawa powierzyła budowę, niezwykle opieszale traktują tę sprawę i potrzeba było wysiłku uświadomionego społeczeństwa, które zorganizowawszy się w Federację Spełnienia Votum Narodowego, nieustannie pobudza sumienie społeczne do współdziałania w wypełnieniu ślubu.

Istniejąca od przeszło dwu lat Federacja Votum Narodowego, zdołała skupić około 3 tysięcy członków, rozszerzyła idee ślubu w szerokich warstwach i zebrała z drobnych ofiar społeczeństwa około osiemdziesięciu czterech tysięcy złotych. Przez nieustanne czuwanie i przypominanie sprawy spowodowała decyzję Komisji Sejmowej w sprawie wyboru miejsca pod budowę kościoła, wreszcie uzyskała o ogłoszenie konkursu architektonicznego, którego wynik został ogłoszony w dniu święta narodowego roku bieżącego. Wszystko to jednak jeszcze nie jest dość, powolność realizacji ślubu Bożego przez katolicką Polskę jest niepojęta.

Pan Bóg cierpliwy nie nagli o wypełnienie długu, ale honor katolickiej Polski domaga się rychłego spełnienia zobowiązania.

Federacja Spełnienia Votum Narodowego w dalszych staraniach nie ustanie, ale potrzeba jej świadomego współdziałania jaknajszerszych warstw społeczeństwa, aby w zorganizowanych kadrach coraz dobitniej i coraz śmielej domagać się wypełnienia ślubu narodowego.

## BRAK PSZENICY

### zwyzka cen

Jak się okazuje, zapasy pszenicy w kraju są na wyczerpaniu. Z powodu braku surowca, część młynów już stanęła. Wczoraj płacono w Warszawie 50 zł. za kwintal pszenicy średniego gatunku. Obecna tendencja na rynku pszenicy wpłynie prawdopodobnie na zwykłe ceny mąki pszennej i białego pieczywa.

## ZAGROŻONY OGRÓD

### Brak parkanu.

Mokotowski instytut opieki moralnej nad dziećmi ma kłopot nielada. Korzystając bowiem ze zrujnowanego parkanu, łobuzeria okoliczna z łatwością przedostaje się do ogrodu, niszczyć przytem doreszty parkan oraz łamiąc őrzewa i krzewy owocowe. Instytut obmyśla obecnie sposoby zabezpieczenia się przed intruzami.

Biuro Federacji Spełnienia Votum Narodowego mieści się w Warszawie przy ul. Miodowej 19 m. 18 (tel. 440-57) tamże przyjmuje się zgłoszenia i składki członków zwyczajnych (10 zł. miesięcznie) członków dożywotnych (100 zł. jednorazowo). Prócz tego wszelkie ofiary na budowę kościoła Opatrzności składać można do Kurjera Warszawskiego lub do P. K. O. na Nr. 16-160.

## WYŚCIGI KONNE

### Wyniki z dnia 29. VI

Rozgrywka dwóch klasycznych nagród przedstawiała się interesująco, to też publiczność zgłosiła się licznie. W nagr. Jubileuszowej startowało dziesięć czolowych koni — pięć trzy letnich i tyleż starszych, ze znanymi Forwardem i Fauitem na czele.

Po dobrym starcie na czoło wysuwa się Boi Barde, który prowadzi grupę. W odstępie cała stawka dobrze zgrupowana z Forwardem na ostatnim miejscu.

Na linii prostej czoło gonitwy zajmuje Faust (z Czernuszeńko) i na moment zdaje się że doprowadzi do celownika, kiedy silnie pobudzany.

Grom II (z Pasternak), podchodzi do przodującego Fausta i zawiązuje walkę. Do rozpaczliwie walczących zbliża się w latach Forward (z Gołowkin) i w stanowczej chwili, po krótkiej efektownej walce, mija walczących o krótki łeb. Trzeci o łeb, Faust. Powracającego do wag zwycięzca publiczności przyjęła brawem. Zauważyć należy, że Forward na początku linii prostej był zamknięty, co jednakże nie zduorientowało z Gołowkina, który z zimną krwią wywyczał odpowiedniego momentu.

W nagr. im. XIV pułku Ul. Jazłowieckich łatwo zwycięstwo odniosła faworytka publiczności Arrow, bijąc o 2 dl. Ever Ready. Trzecia Osoba z Inteligencji. Szczegółowe rezultaty poniżej.

I. Nagr. 1800 zł. Dyst. 1600 mtr. 1) Awiator Z. Dobieckiego (z Pasternak), 2) aJszczur, 3) Dudle. Wy: Aranka, Maur. Czas 1.42 łatwo o 1 1/2 dl. Tot. 15.

II. Nagr. 2.500 zł. Dyst. 2100 mtr! 1) Blue Boy K. Dzierzbickiego (z Klamar), 2) Bimbus, 3) Iwa. Wyc. Ben Hur, Derkarz Konsul, Piruet. Czas 2.18 o 1 1/2 dl. Tot. 33.

III. Nagr. im. XIV pułku Ul. Jazłowieckich 20.000 zł. Dyst. 1600 mtr.

1) Arrow Margr. i A. hr. Wielopolskich (z Pomienko), 2) Ever Red dy, 3) Osoba z Inteligencji, 4) Molly, 5) Haga, 6) Ile de France, 7) Haza, 8) Furja, 9) Farandola. Wyc. Neva. Czas 1.40 1/2 łatwo o 2 dl. Tot. 15 - 12-20-13.

IV. Nagr. 2100 zł. Dyst. 2100 mtr. 1) Cyklon II M. Bersona (z Pasternak), 2) Gasparosa, 3) Mah Yongg, 4) Hora, 5) Ponteba. Wyc. Madame Bovary, Mag, Fanfara, Oleś, Fanfara II. Czas 2.15 1/2 o 1 dl. Tot. 22-15-19.

V. Nagr. Jubileuszowa 40.000 zł. Dyst. 2.400 mtr.

1) Forward E. Grzybowski (z Gołowkin), 2) Grom II, 3) Faust, 4) Colonel, 5) Already, 6) Casanoda, 7) Madryt, 8) Douceur de Vivre, 9) Beduin, 10) Roi Barde. Czas 2.34 krótki łeb. Tot. 49-21-34-30.

VI. Nagr. 1600 zł. Handicap. Dyst. 2100 mtr.

1) Itaka K. Plisowskiego (z Gołowkin), 2) Ghička, 3) Irade, 4) Hektor, 5) Prunus, 6) Belle Aneri, 7) Cudna, Wyc. Dalia, Harap. Czas 2.11 w walce o 1/2 dl. Tot. 51-17-31-15.

VII. Nagr. 1600 zł. Handicap. Dyst. 2100 mtr.

1) Fama II B. Peretjatkowicza (z Jagodziński), 2) Ostatnia Siekierzyńska, 3) Boofor, 4) Awiatka, 5) Peau de Balle Czas. 2.21 o 1 dl. Tot. 40-17-14.

Następne wyścigi 1 lipca.

## Wywrócenie się dorozki

### Dwie osoby ranne

Na ul. Zabkowskiej wskutek rażącego skrętu i uderzenia o kamień na rogu ul. Brzeskiej wywróciła się na bok dorozka, w której znajdowało się 5 osób. Najbardziej poszwankowana została: 35-letnia Julja Jadrzejewska i syn jej 5-cio letni Jerzy.

W szpitalu lekarz stwierdził u matki potłuczenie prawego stawu barkowego, u syna zaś — złamanie lewego przedramienia.

## Wypadki

POGOTOWIE RATUNKOWE udzieliło pomocy w ciągu doby ubiegłej w 112 wypadkach.

6 OFIAR ORGJI SAMOCHODOWYCH. W ciągu doby ubiegłej zdarzyło się w Warszawie 6 wypadków samochodowych. Ofiarami własnej nieostrożności są następujące osoby: Dawid Wajnsztein, lat 5, Michał Ciołek, lat 18, potłuczenie klatki piersiowej, Hersz Woźniak, lat 28, Eugenjusz Skrzypczak, lat 4, Zachariasz Gincberg, lat 38 i Estera Borowska, lat 13, potłuczenie twarzy i złamanie obu ud.

KATASTROFA MOTOCYKLOWA. — Z Warszawy do Marek jechał motocykl „Charley Davidson“, należący do adjutanta wiceministra gen. Konarzewskiego, kpt. Sośnickiego, prowadzony przez pomocnika kierowcy, 23-letniego Wacława Kacprzycy, w przyczepce zaś znajdował się brat jego, Stanisław.

Wprost stacji kolejki Marki motocykl, wskutek zepsucia hamulca, najeżdżał na 30-letnią Bronisławę Niełopowiczową, żonę woźnego magistratu w Wyszakowie i jej córkę, 6-letnią Jadwigę. Motocykl wywrócił się, przyczem oprócz wspomnianych matki i córki został poturbowany i sprawa katastrofy. Lekarze stwierdzili u Niełopowiczowej złamanie lewej nogi, ranę szarpaną prawego uda i ranę tłuczoną głowy, u dziecka — rany tłuczone głowy poranienie prawej nogi i ogólne potłuczenie. Wreszcie u Kacprzycy — potłuczenie brzucha i klatki piersiowej.

## Stale dozorowanie

### gmachów sądowych

Po ostatnich wybrzykach grupy komunistów, którzy w sobotę dn. 21 b. m. wybili kilkanaście szyb w oknach parterowych w wydziałach odwoławczych Sądu okręg. na ul. Krasieńskich 12 — od strony ul. Sto - Jerskiej, komenda policji od tej chwili obstawia wspomniane gmach i sąsiedni — sąd najwyższy i prokuraturę 4-ma policjantami.

Przejście, które prowadziło z ul. Krasieńskich na ul. Sto - Jerską zostało obstawione drabiną i prętami żelaznymi. Przechodzenie po chodniku w tej części od strony ul. Sto - Jerskiej — wzbronione.

## Przed międzynarodową

### Wystawą w Warszawie

Przy układaniu preliminarza budżetowego m. stoł. Warszawy na r. 1931/32, wydział spraw ogólnych magistratu wstawi pierwsze sumy na przygotowanie terenów na Saskiej Kępie pod Międzynarodową wystawę, jaka odbędzie się w r. 1945 dla uczczenia 25-lecia odzyskania Niepodległości Polski, a którą poprzedzi w r. 1933 wystawa budowlana.

Dzięki temu pierwsze roboty na terenie wystawy będą mogły rozpocząć na wiosnę roku przyszłego.

## AFERA SZKOŁY SAMOCHODOWEJ

### PRYZNANIE SIĘ ZWIĄZKU STRZELECKIEGO

Afera szkoły Kierowców Syndykatu Turystycznego oburzyła szerokie rzesze obywatelstwa. Do stolicy ściągnięto kilkuset młodych, od których pobrano wysokie opłaty. Następnie nie zwróciwszy pieniędzy, wyrzucono ich na bruk.

Do naszej redakcji przybywali ofiary tej afery, skarżąc się cłzami w oczach, że oddali ostatnie pieniądze, zdobyte ciężką pracą i ciulane przez wiele miesięcy. Pieniądże stracili, a wygnani z Koszar Blocha tułają się głodni po mieście, nie mając środków na powrót do domu.

W związku z tem ukazał się komunikat zarządu okręgu warszawskiego Związku Strzeleckiego, stanowiący curiosum.

Omówiwszy umowę, zawartą ze szkołą samochodową co do zakwaterowania i wyżywienia

## Radjo

Program Polskiego Radja na środę, dnia 2 czerwca r. b.

STAŁE AUDYCJE: Sygnal czasu 11.58 i 19.58 na wszystkie stacje. W Warszawie: 13.10 komunikat meteorologiczny, 15.00 kom. gospodarczy.

WARSZAWA: 12.10. Muzyka gramof. 12.30-13.00. Program dla dzieci. 13.10-13.25. Muzyka gramof. 15.50-16.15. Odczyt p. t. „Maskinieripowe w Krzywczu. Zaleszczyki i Okopy św. Trójcy“. 16.15. Muzyka gramof. 17.10-17.25. Kom. harc 17.35. „Co to jest bąbłowice i o jego niebezpieczeństwie dla człowieka“. 18.00. Koncert popu. 19.00-19.30. Rozmaitości. 19.20-19.45. Płyty gramof. 19.45. „Skrzynka rolna“. 20.15. Recital fortep. A. Hochna. 21.15. Kwadr. liter. Marek Twain „Piorun“. 21.30. Arje i pieśni. 22.00. „Krajoznaz na letniskach“. 23.00-24.00. Muzyka tan.

KRAKÓW: 12.10. Koncert gramof. 12.30-13.00. Transm. z Warsz. 15.15. Kom. gosp. 16.15-17.10. Koncert gramof. 17.10-17.25. Kwadr. harc. 17.35. Odczyt p. t. „Co to jest filozofia?“. 18.00-19.00. Koncert z Warsz. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Odczyt p. t. „Mowy ludów słowiańskich“. 20.15. Transmisja z Warsz. 22.00. Felieton p. t. „Z wędką od Poronina do Krościenka“. 23.00-24.00. Muzyka ze Lwowa.

KATOWICE: 12.05-12.30. Koncert gramof. 12.30. Transm. z Warsz. 16.20. Koncert gramof. 17.35-18.00. Z cyklu sport. — „Półna niersia“. 18.00. Koncert z Warsz. 19.00. Odczyt powieściowy. 19.15. Rozmaitości. 19.30. „Football w sztuce“. 20.15-22.15. Transm. z Warsz. 23.00. Skrzynka w jęz. franc.

WIENIO: 12.10-12.30. Muzyka gramof. 12.30-13.00. Aud. z Warsz. 17.35-18.00. „Monolog regionalny“. 18.00-19.00. „Sierociniec“. życie sierot wileńskich. 19.00-19.25. „Ateński teatr fantastyczno-karykaturalny“. 19.25-19.50. Koncert pieśni. 20.00-24.00. Transm. z Warsz.

LWÓW: 12.05-12.30. Koncert gramof. 17.35. Odczyt z Warsz. 18.00. Koncert z Warsz. 19.20. Odczyt z Krakowa. 20.15-22.00. Transm. z Warsz. 22.00. Transm. z Warsz. 23.00-24.00. Muzyka tan.

ŁÓDŹ: 11.58-24.00. Transmisja z Warszawy.

ZAGRANICZNE: 19.03. Ryga. Koncert symf. 20.00. Frankfurt. „Strassenmann“ — słuchow. 20.30. Berlin. „Kieselack und seine Nichte“ — farsa muzyczna. 21.00. Langenberg. „Hans Sonnenstössers Höllefahrt“ — słuchow. Pawła Apela. 22.40. Londyn (National). Koncert symf.

zwabionych przez nią uczniów, pisze zarząd Związku strzeleckiego co następuje:

„Związek strzelecki zawarł tę umowę tylko z tego powodu, że sądził, iż warto sobie zadać trud dla zjednania choćby stu kilku dziesięciu młodych obywateli dla idei strzeleckiej“.

Niechże społeczeństwo i poszkodowani wiedzą, kto uczestniczył w tej całej sprawie.

## NOWE BUDOWLE

### Wzniesie Magistrat

Na posiedzeniu Komitetu budowlanego pod przewodnictwem prezydenta miasta inż. Z. Słomińskiego uchwalono:

1) projekt budowy i kosztorys gmachu straży ogniowej na pl. Unji Lubelskiej, gdzie przystąpiono już do próbnych wierceń dla zbadania gruntu. Roboty rozpoczną się w pierwszej połowie lipca i będą ukończone w roku przyszłym. Do nowego gmachu będzie przeniesiony nowoświecki oddział straży;

2) zatwierdzono przetarg i zdecydowano przystąpić do budowy 4 domów na Anopolu, które stanowiąc będą nową serją do mów o mniejszych mieszkaniach dla bezdomnych. Każdy dom będzie zawierał 20 mieszkań jedno pokojowych z kuchniami. Budowa będzie rozpoczęta w lipcu i ukończona jeszcze w r. b.

3) zatwierdzono przetarg na budowę czwartego z kolei domu dla bezdomnych na Żoliborzu. Będzie to dom trzypiętrowy, którego budowa rozpocznie się również w ciągu lipca, a wykończenie nastąpi w roku przyszłym. Dom ten będzie liczył 40 mieszkań, 1, 2 i 3-pokojowych;

4) zdecydowano rozpocząć dalszą serją robót przy budowie Muzeum Narodowego w Al. 3 Maja na rachunek 1-milionowej pożyczki z M. S. Wojsk., która ma być wyplacona tytułem długoletniej tenuty dzierżawnej za pomieszczenie na Muzeum Wojsk.;

5) wreszcie stwierdzono, że przebudowany gmach przy ul. Św. Jerskiej dla dzielnicowego ośrodka zdrowia będzie oddany do użytku 15 lipca.

## Katastrofa samochodowa

### 4 osoby ranne.

Wczoraj około godz. 11 na szosie prowadzącej do Kazunia (za Łomiami) jadącą z nadmierną szybkością taksówka z Warszawy, wskutek defektu kierownicy, uderzyła w przydrożne drzewo. Smochód wywrócił się i przygniótł jadące pasażerki. Są to: 42-letnia Marja Kin handlarzka i 12-letnia córka jej Marja, 38-letnia Wanda Bartłowa, 28-letnia Marja Jancowa. Na posterunku policji w Słodowcu, lekarz pogotowia skonstatował u Bartłowej pęknięcie podstawy czaszki i złamanie prawego przedramienia, u Kinowej — złamanie kręgosłupa, pęknięcie podstawy czaszki i rany czoła, wreszcie u Kinówny — ranę czoła, lewego ramienia i prawego kolana. — Wszystkie 3 wspomniane przewieziono do szpitala na Czyste

**CENY OGŁOSZEŃ** Za wysokość 1 milim. lub za jego miejsce: (układ 5-szpaltowy „Nadesłana“ przed tekstem — 60 gr.; „W tekście“ — 80 gr.; za tekstem — 50 gr. „Komunikaty (wzmianki) 2.00 zł.; „Nekrologia“ — do 100 mm. 15 gr.; od 100 do 200 mm. 30 gr.; ponad 200 mm. 60 gr.; „Drobne“ — za wyraz 20 gr.; dla poszukujących pracy — za wyraz 10 gr. Uwaga: ogłoszenia fantazyjne (skośne) i tabelaryczne (bilanse) • 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmują się tylko za gotówkę i od cen powyższych ładnych ustępstw nie udziela się. Wydział ogłoszeń: Warszawa, Krak. Przedm. 71, tel. 90-27

Redaktor naczelny: Dr. Julian KOŁOMYJSKI. Red. odpowiedzialny: WACŁAW GRABOWSKI. Wydawca: DOM PRASY KATOLICKIEJ, sp. z o. o.